

१८२

दर्ता नं.:४८/२०७६/७७

पुर्खा दय्क तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

पुर्खा दय्क तकगु सम्पत्ति, भीगु कला व संस्कृति

झय्या

नेपाल संवत् ११४६ अनालाश्व/२०८३ जेठ १५/ 2026 May / ल्या: १५६, दाँ:८

क्षम्पदां जःवु 'हाडा छँ'

पुनः निर्माण धुंक्रः उलेज्या

गोरखा नगरपालिकाया प्रमुख रानामगरया पुचः ख्वप नगरपालिकाय्
२०८३ जेठ ७ गते)

ख्वप जिल्लाया प्र.जि.अ. उमेश कुमार ढकालजुयाता विदाई
२०८३ जेठ ८ गते)

; DkfbSlo

@*# h7 !%, c^s !*@, jif*

संघ व स्थानीय सरकारया दश्वी मंकः ज्या जुयमः

नेपाल संघीयताय वानय धुंकः स्वंगू तहया सरकारया व्यवस्था याडः तःगु जुल । नेपः या संविधानं संघ, प्रदेश व स्थानीय याडः स्वंगू तहया सरकारता थःथःगु लागाय् स्वतन्त्र अलय स्वायत्त याडः ब्यूगु दः । संविधानकाथं थःथःगु अधिकार क्षेत्र दुनयया विषयलय कानून दयकेगु, छ्यलयगु अलय दण्ड सजाय वियगु न्यायिक अधिकार नपां बियो तःगु दः । संघ व प्रदेशय कार्यपालिका व्यवस्थापिका व न्यायपालिका याडः स्वंगू अड्गत बिस्कं बिस्कं ब्यवस्था दःसा स्थानीय तहं कार्यपालिका, व्यवस्थापिका व न्यायपालिका स्वंगूतुं अड्गया अधिकार छ्यलय फः ।

संविधान छ्यःगु नं हिदादय धुंका नं संविधानया भावना काथं संघ व प्रदेशत हज्याय फःगु मरुनि । अमिसं स्थानीय सरकारता थःगु अधिनया कचा थें जक तायकः इलय-व्यलय आदेश वा निर्देशन बियो च्वनि । स्थानीय स्वायत्तताया अभ्यास याडः च्वंपुं सरकारत उकिता स्वीकारयाय्गु आँट यागु मरु । अलय इलय व्यलय संघ व स्थानीय सरकारया दश्वी विवाद (खाँ मिलय) मजुयो च्वनिगु । थुकिया लिपाया उदाहरण शैक्षिक लागाय खानय दयो च्वंगु दः ।

२०८२ फागुन २१ गते क्वः चःगु प्रतिनिधिसभाया चुनावय् थ्यं मथ्यं स्वबवखय नेबव मत काय धुंसेलीं रास्वपा सरकारं संविधान व प्रचलित ऐन, कानूनता न्हूयो थः यत्थें ज्या याडः च्वंगु दः । शिक्षा मन्त्रालय स्थानीय तहया एकल अधिकार दःगु मा.वि. तहतकया शिक्षाखय तप्यंकः क्वत्यलः ब्वनयकुथि भर्ना अभियान, ब्वनयकुथि चायकेगु व ब्वनयकुथि आइतबार बिदा थजगु निर्देशनत छ्वयो हला । अलय थः गु अधिकारया खायँ सचेत स्थानीय तहया पदाधिकारीपिसं संघ सरकारया उगु निर्देशन मानयमयासिं न्हपाथें हे ब्वनयकुथि चायकेगु खाँ क्वः छिडः देडांक ब्वनयकुथित चायकः तःगु दः ।

नेपालय पर्व विदा, भैपरी वैगु बिदा, स्थानीय विदा व मेगु अपभर्त वैगु अपलं विदात दः । थजगुलि इलय अः ब्वनयकुथिं अपलं विदा बिय माली । आइतवार नं बिदा बिल धःसा ब्वनामिपिसं ५२ न्हू ब्वनय् खानी मखु । थुकीं सरकारी ब्वनयकुथितय्गु शैक्षिक गुणस्तरय बाँमलागु लिचवः लाडः भन भन कम जु जुं वानि । निजी ब्वनयकुथितय्सं आइतबार बिदा खुनुं अलय मेमेगु विदा नं मकः सिं ब्वनयकुथि चायकी । सरकारी व निजी ब्वनयकुथिया दश्वी शैक्षिक गुणस्तरय् भन अपः पाडः वै । थुकीं अभिभावक व ब्वनामिपिनिगु ध्यान निजी वा संस्थागत ब्वनयकुथि पाखय सालः यंकी ।

अः मा.वि. तगिया शिक्षाखय संघ सरकार छखय पाखय् अलय स्थानीय सरकार मेदखय् लाडः च्वंगु दः । थुकीं शैक्षिक गुणस्तरय् पाकः है । उकीं ब्वनामिपिनिगु भविष्यया जिम्मा कायो च्वंपुं संघ व स्थानीय सरकारया दश्वी सहमती, मंकः ज्या व सह अस्तित्वया भावना काथं हज्याय् फय्के मः ।

पिकाक-ख्वप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंभञ्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा- रेणु ध्वजु, थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्याः ०१-६६९३०४३, इ-मेल- khwopapau@gmail.com

बेड नं. ११ या घाइटे

नारायण मान बिजुक्छें 'रोहित' (हरिबहादुर श्रेष्ठ)

घः लागु खान । अलय चिठी (पौ) लाहातय तयो बिल । रामुं देपागु तुतिनं चुयो पला चिठी मानु धाय्म्हा छम्हापासा नेपालीता छियता थाकुगु ताय्कल । बिल । रामुं मानूनपां सरकारी अस्पतालय वं थःगु लाहास्वत, देपागु वानय्ता रिक्साख्य च्वन । लाँसिइ छख्य लाहाया लाहापाया नेखें पाख्य फलय नेमा प्यमा सिमाचा पिडः तः मःवय धुंकल । हि बःवयो थाय् सिक्सा दिकय बिल । मानु च्वंगु जुल । वारुदया रिक्सां क्वहँवयो धाल -'राम दाइ, पलख क्वचा-क्वचा लाहापा थाना दिसँ जिं धेबा कायो ह्य' । उलि धायो जायक तुडः च्वंगु जुल । मानु वान ।

महाय् छपा गन्जी दक फियो घालं हि बः वयो च्वंगु दः । थः तःगु अलय सिडः तःगु बुलुहँ कमजोर जुयो वांगु रामुं मति तयो लुङ्गी या देपा पाख्य च्वन । न्हँगु थासय रामुं चाकलीं मिखा खम्पाथिदुकः मिं पुगुथें प्व वायकः स्वत । पुलिसया भ्यानत उखय गाडः च्वंगु वं खान । वहे थूखय ढ्वाकः ढ्वाक यंकः च्वंगु दः । लायँ घालं नं हि बः वयो यातायातया साधनत (म्वँ म्वँ) यक्व जाम दः । घालय तक तःगु पट्टीं हिः बः वयो च्वंगु दः ।

हिं रिक्साय् हःनय तुतितयथाय जायो वल । रामुं अजुगतिचायो मनंमनं धाल- 'ओहो थापाच हि गना नं जक वला ज्वी ? वाता इकुसेच्वडः वल वं पासापिन्ता लुमांकः हल । पलखलं हे वं नेन्हू स्वन्हू तक न्ह्याकागु किसान कार्यकर्तापुं नपांया बैठक लुमांकल । क्रान्तिकारी भावनाय् न्ह्याइपुं नेम्हा प्यम्हा पासापिसं समाजया छुं छुं बाँमलागु तन्वता शारीरिक रुपं न्हांकः छ्वय्गु अलय ल्वाभः (हात हतियार) खरखजाना मुनयता धेबा मुनय्गु प्रस्ताव तला । रामुं व्यक्ति हत्या व्यक्तिगत आतड्कवाद, बैड्क लुटययाय्गु अलय धेबा मुनय्गु नामय् यायफःगु डकैतीया विरोध याता । ज्या साडः नैपुं ज्यापु-ज्यामितय्गु दथ्वी वाडः अपलं सड्गठन क्वातुक मदयक

“जि गना लाडः च्वना ? थव छु जूगु ? थव छु ?” पट्टी तक तःगु थःगु देपागु लाहा स्व स्वं रामुं अस्पतालया बेदं दानय्ता स्वत ।

वया प्यख्यरं पुलिसत थःथःगु बन्दुक व राइफल ज्वडः दडः च्वंगु जुल । थःगु जःपागु लाहातय ग्लुकोजया स्लाइन थांकः तःगुलीं वं छुं छुं लुमांकय्गु स्वत । नपां च्वंगु बेदया बिरामीता सेवा याडः च्वंम्हा छम्हा भारतीय मिसा मचां धाल - 'बहादुर थव गोरखपुरया अस्पताल खः, छ म्हेंग निसँ थाना हे दः ।'

छन्हू हाँ अथेहे सुथायसिया १०:०० ता इलयति जुल ज्वी, बन्दुकं कयकःगु सः न्यडः रामु न्हयलं चाल । क्वथा बारुदया कुं जायो च्वंगु दः । बारुदया कुं खं वाता तस्कं थाकुक् इतिमिति कांकः बिल । क्वथां प्याहाँ वयवं वं थःगु देपागु लाहातय तःहांक

च्वन । जलाखालापुं फुक्क मुँ वल । अस्पतालय यंकय्ता गल्लीपाखं वाता सडकय् हल । छम्हा मनूसिनं वाता छगू थिडकया क्लिनिकय् यंकल ।

क्लिनिकय बिरामी ग्वतुकिगु खाता व बेडय् व ग्वतुल च्वन । जव लाहातय स्लाइन बियो तःगु जुल । नर्सपिसं देपाय् लाहातय घः व देपागु तुतिया खम्पाय लागु घः सफा याडः च्वना । डाक्टरं हिन्दी भाषं न्यडः च्वन - 'छंता थव घः गथे याडः जुला' 'डाक्टर साहेव जिं देडः च्वडागु जिता छु जुला जिं मसिया ?'

पिनय सुनं धःगु खाँ तायदत- 'स्टोभ मुयो वयो घःजुगु खः ।'

वास याडं तुं च्वंगु जुल, स्लाइन नाः थांकंतुं च्वंगु जुल । रामु न्हयों वयकल ।

न्हिनयसिया १:०० ता इलय डाक्टरं सरकारी अस्पतालय यंकय्ता छगू

सच्छि व चयनेगुगु स्वप पौ, बःच्छि पौ (पाक्षिक)

तलय् चेतना मग्वाक तलय् छुं नं क्रान्तिकारी ज्या छम्हूचा मनूतयगु बांलाकयगु कुतलं जक जुय मफैगु खाँ काना । नेन्हूतकया ताः हाकगु छलफल लिपा ज्या साडः नैपुं जनता ग्वाडः छप्पा छधि मजतलय् क्रान्तिया इनाप यायगु वामपन्थी अवसरवाद व अराजकतावादी स्वपुक्कया मनूत बुत , थी थी जिल्लाया पासापिन्ता सुथाय् बिदा बियो रामु डेराय वाडः आराम याडः च्वंगु खः । नेन्हू स्वन्हू मदेसेँ बैठक न्ह्याकगु जुल । व बांलाकः देनय् नं मखांम्हा तिनी । बायँ छु ग्वतुलय तिनी लाता । वया भुसुक्क हे न्ह्यौं वल ।

छथुं हे रिक्साया चाकलीं पुलिसत च्वँ वल । प्रहरीं रिक्साता प्रहरी कार्यालय यंकी धाल । रिक्सावालां रामुता धाल - 'अ जिकय धेबा मरुनि । जि पासापुं वयो च्वन ज्वी ।' पुलिसं छ्वम्हुकः हकसेलीं रिक्सा चालकं रिक्साता पुलिस चौकी पाखय यंकल । पुलिस कार्यालयया हःनय् दिक्ल । ता ताः हाक ग्वायँ लहिडः तःम्हा छम्हा ल्हवंपाकुम्हा पुलिस अफिसर वयो रामुं न्यन- 'छंगु नां छु?'

- 'जिगु नां रामु खः ।'
- 'छ गनाय् म्हा खः ?'
- 'जि नेपालया कास्की जिल्लाया पोखराय् म्हा खः ।'
- 'गुलि वडाय् म्हा खः ।'
- 'वडा नं. ४ याय्म्हा ।'
- 'छंता छु जुगु ?'
- 'जिं मसिया । जि देडः च्वडाम्हा खः ।'
- डाक्टरं च्वगु पौ स्वस्वं पुलिसं न्यन
- 'छंता सुनं गोलीं कयकला ?'
- रामुनं धाल - 'जिता गोलीं कयकगु जिं मखाडा ।'

प्रहरीं व फुक्क खाँ भ्वँतय च्वच्वं यात । पलखलिपा छवथां पुलिसत स्वायँ फ्वायँ वयक व्वाक-व्वाक

आना थयंक वल । लाहातय कछि ज्वडः च्वंम्हा तःहिकम्हा पुलिस अफिसरं रामु पाखय कछिं क्यडः धालः - 'श्व नक्सलाइट खः, श्व कम्प्युनिष्ट खः, श्वं बम दयकिम्हा, श्वं नेपा लाहां पेस्तोलं कयके फः । श्वं बम दयक च्वँ च्वं लाहातय् बम तज्यागु खः । श्वाता मस्यासिं मज्यू ।'

रामु आपतिया सलं अंग्रेजीं धाल - 'जि नक्सलाइट मखु, जि भारतीय कम्प्युनिष्ट नं मखु, जि नेपालय प्रजातन्त्रया लागिं ल्वाय्म्हा कम्प्युनिष्ट खः ।'

मेम्हा पुलिसं काचाक्क कुखियगु काथं न्यन - 'मखु श्वायके चीन, भियतनाम व माओत्सेतुडया साफूत दः । नक्सलाइटया पर्चात दः । श्व चीनया दलाल खः । श्वं हतियारया व्यापार याइम्हा, श्वं बम नं मिडगु ।'

रामुं मखुधायो सः तल- 'जि नेपःमि खः । जिं नेपः दे व नेपःमिपिनिगु सेवा याय्म्हा खः । नेपालय् हकनं प्रजातन्त्र लिताहय्ता ल्वाडः च्वडाम्हा खः । जि नेपःया ज्या साडः नैपुं ज्यापु ज्यामिया प्रजातन्त्र व समाजवादया निंतिं ल्वाडः

च्वडा । उकिया लागिं जिं रुस, चीन, भियतनाम, बेलायत, फ्रान्स, अमेरिका थजगु थी थी देया क्रान्तिया इतिहास व्वनयगु । उगु देशया जनताया अनुभव मुनयगु । जिं छुं देशया दलाल मखु ।'

मेम्हा प्रहरीदलया छम्हा नेपालीता गः तां ज्वडः, दादां हनय हल अलय रामुया हःनय वाता कछिखं दादां न्यन - 'छुं छुं वाता डेरा स्वयो बियागु मखुला ? नेपः या ल्याम्होचाम्हा ख्व ख्वं, बिन्ति यायां 'जिं डेरा स्वयो बियागु खः । मेगु जिं छुं मसिया ।' फुक्कसिया हःनय वं धाल ।

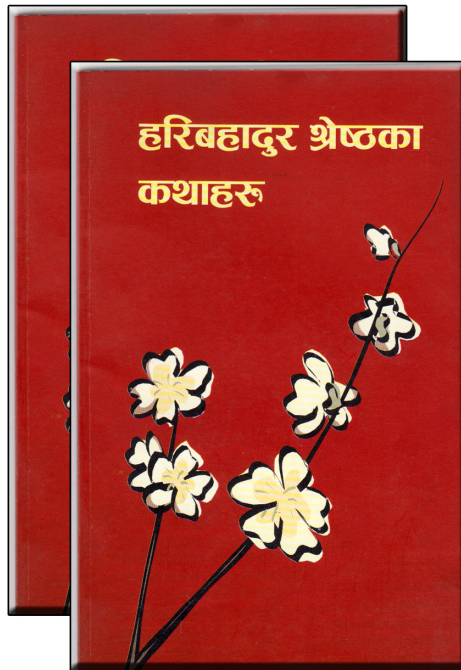
व ल्याम्होचाम्हासिता पुलिसं दायो च्वंगु खाडः रामुप्रहरी अफिसरता धाल - व ल्याम्होचाम्हा जि भेन्चाया नातां क्यं । वाता जिं डेरा स्वः जक धायगु खः । डेराया निंतिं धेबा बियागु खः । डेरा थुवं धेबा काल, जि डेराय च्वडा । जिगु पार्टीया जिम्मेवार मनु जि हे खः । वाता त्वःतःसां ज्यू । वं छुं हे मस्यू ।'

उब्लेतक वाता दादां कछि त्वः थुलय धुंकल । बिचरा ! ल्याम्होचाम्हा मनु ख्वयो च्वना । पुलिसं वाता छुं हूँ जक हकल । व रामुपाखय पुलुक्क स्वत । रामुं वाता हूँ धायो लाहा भाय यात, व वान ।

रामुता इकुयो वल अलय काँथु गाडः प्या नं चाल । घालं हि बः वयो हे च्वनातिनि । रामुं पुलिसतयके नाः त्वनय् माला धाल । अलय प्रहरी अफिसरं तुरुन्त धाल-'मखु मज्यू ख्वंगु नाः त्वंसा छ सी ।'

प्रहरी अफिसरं प्रहरी जवानता ज्या बोत - 'वाता व्वागु च्या जोडः वा ।' पलख लिपा हे पुलिसं चिया ज्वडः वल । रामुं चिया त्वन अलय भातिचा म्हा यंगु थें मति तल ।

पुलिसया मेगु छगू दल आना थयंकः वल । छम्हा फुर्ती दःम्हा प्रहरी अफिसरं

सच्छि व चयनेगूगु स्वप पौ, बःच्छि पौ (पाक्षिक)

हःनय वयो तहांम्हा अफिसरता सलामः याडः जाहेरी यात -‘हजर ! जिमिसं यक्व साफूत घटनास्थलं बरामद याडागु दः । व साफुखय् रूस, चीन, भियतनाम, कोरिया, क्युबा व मेमेगु देशया साफू व पत्रिकात नं दः । उलिजक मखु, नक्सलाइट तय्गु अपलं साफू, पत्रपत्रिकात अलय पर्चात नं दः । व नपां छुं छुं दयकगु पेस्तोलत, गोलीत व खुकुरीत नं दः ।’

तहांम्हा अफिसरं रामु पाखय स्वयो धाल - ‘छु खः बहादुर ? व हातहतियारत गना नं वला ? छु छमिसं नेपालय सशस्त्र क्रान्ति याय् ताडागुला ? मखुसा डकैती याय ताडागुला ?’

रामुं मखु धाय्गु पहलं कपः सांकल - ‘जिं कार्यकर्तापिन्ता अफिसय हातहतियार ति धाय्गु उजं बियागू मरु । खुकुरी नेपः मिपिनिगु तपुलि थें नपां तैगु सामान्य हतियार खः । मेगु अजगु हतियारत आना गथे थयना, जिं मसिया ।’

वपुं पुलिसतयसीं हःगु साफूत नं, सुरुवत, भोलात, व मेमेगु सामानत प्रहरी कार्यालयया छक्व क्वथाय तय यंकल । प्रहरीया तः हंम्हा अफिसरं दुनय नं छुं भवें नपां छगू प्रहरी पुचः नपां सरकारी अस्पतालय यंकयूता उजं बिल ।

रिक्साचालकं रिक्सा अस्पताल पाखय न्ह्याकल । रामुता हकनं इकुयो वल । वं जः पागु लाहातं रिक्साया छतया दण्डीखय् बः काल । जःपागु तुति रिक्साया काठीया डण्डीखय दिकल ।

प्रहरीत स्वंगू प्यंगू रिक्साखय जवं-खवं, हनय-लिउने चवडः रामु चवडः वगु रिक्साता घेरय् यायां वाडः चवन । रिक्सात अस्पतालया लुखातं द्रहं वान । अस्पताल तः हांगु तःखागु अलय अस्पतालय द्रहं प्यहं धःसा म्हवचा जुय धुंकल ।

४:०० ता इलय जुल । छम्हा प्रहरी वाडः डाक्टरता भवेंबिल । दूनय नं

हे डाक्टरं धाइटेता दुता न्हि जक धाल । नेम्हा प्यम्हा पुलिसत मिलय जुयो रामुता डाक्टरथाय् दुनय यंकल, अलय बेडय थयन । प्रहरी व नर्स पिसं व बेडनपां रामुता एक्सरे याइगु क्वथाय् यंकल । एक्सरे याय् धुंकः रामुता वाडय यंकल । आंगलय चवयो तःगु दः । - ‘वेड नं. ११’

अस्पतालया उगु क्वथाया लुखा चवय चवयो तःगु दः -‘आकस्मिक कक्ष’ मिखालय चस्मा घाँटीसं रोगीपुं जाँचय याइगु मेसिन (स्टेथिस कोप) यखायो तःम्हा छम्हा बाज्योति वांम्हा डाक्टरं रामुया घः स्वतः अलय हकनं प्रहरीं ब्यगु भवेंतय् मिखा वायकल अलय ब्वडः न्यकल -बमं मुयो जूगु घः बम दयक चवंगु इलय लाहातयसं मुयो वगु ।

देपागु लाहातय व देपागु तुतिखय लागु घःलं हिः बः वयो चवंगु दः । डाक्टरं घालय तयो तःगु पट्टी प्वलः अलय घः खाडः भ्रस्कें जुल । तुतिखयया घः नं स्वत, कापीखय चवत ‘बारुदया गन्ध व गोलीं लागु घः या नाः थानयूता धाल । नर्सपिसं तुरुन्त मःगु सामानत हल अलय जः पागु लाहातय स्लाइनया नाः थांकय्गु यात अलय देपागु लाहातय या घालय पट्टी तयो बिल । रामुं न्हयं वयकल ।

सुथायसिया ८:०० ता ई जुल । रामुया चाकलीं डाक्टरत चवडः चवंगु जुल । पालं पः डाक्टरतयसं रामुता स्वत । रामु न्हयो वयक चवंगु जुल । मुख्यम्हा डाक्टरं मेपुं डाक्टर व नर्सपिन्ता धाल - स्लाइन बियगु त्वःतय मते ।’

चान्हयसिया १२:०० ता ई जुल । रामु न्हयलं चाल । चाकलीं स्वयो दानय्गु कुतः यात । वहे इलय पुलिसत बन्दुक ज्वडः बेडया चाकलीं दाँ वल । रामुं धाल- ‘जि पिसाव याय् माल ।’

नेम्हा पुलिसं रामुया लपा ज्वडः तस्कं सतर्क जुयो शौचालयपाखय वानयूता

ग्वाहाली यात । व आनानं ल्याहाँ वयो बेडय वयो ग्वतुल । अलय कन्हेखुनुं सुथाय रामु न्हयलं चः बलय वयागु चाकलीं डाक्टरत दडः चवंगु खान । डाक्टरतय्गु लाहातय एक्सरेया प्लेट व भवेंत दः । अपुं थः वं थ वय एक्सरे व भवें स्व स्वं खाँ ल्हाडः चवना । नर्स पिसं थः थः गु कापीखय टिपोट याडः चवन । अमिगु खाँया चू रामुं थुइके मफुत ।

काचाक्क मुख्य डाक्टरं रामुकय न्यन - अः छंता गय् चवं ? रामुं लिसः बिल -ग्वः ! जिं छुं हे थुइके मफुत । वहे इलय बांलागु जिउ व फियो वगु नं स्वय बलय अपुं साधारण मखुसं प्रशासनया मनूत थें चवंपु आना वल । मुख्य डाक्टर बाहेक मेपुं डाक्टरपुं लिचिलः । व तः तः हांपुं मनूतयसं रामुया बेडया चाकलीं घेरे यात । चस्मा तयो तःम्हा बैस वानय् धुंकम्हा गम्भीर मुद्राया ख्वातुगु निकः तःगु ग्वायँ दःम्हा मनूसिनं रामुकय न्यन - छि छु थःगु देशय ल्याहाँ भ्नायगु खः ला ? छि थःगु देशय ल्याहाँ भ्नायगु मति दःसा ल्याहाँ भ्नाय फः ।

‘जि अः वानय् मफया । छिकपुं सु थें ? पलख लिपा हकनं रामु नं न्यन - छिकपुं सु थें ?’ बैस वानय् धुंम्हा सिं लिसः बिल - नेपालं अञ्चलाधिशपुं वयो चवंगु दः । छि भ्नायगु मति दःसा छवयो बिय । ... जिपुं थानाया सरकारी मनू खः ।

रामुं मिखा तिसित । व फुक्क मनूत छम्हा छम्हा यायां ल्याहाँ वान । उब्लेतक मेमेपुं ल्वगित व बिरामी पिडः चवंपुं मनूत अपलं खानय् दयो वल । व भारतीय मनूत थः वं थवय् न्हयपतय् स्वंपुयो खाँ ल्हाडः चवन । ‘ऊ हुं मनू जिल्ला मेजिस्ट्रेडट खः । उम्हा मनू एस.पी. खः । ... अने तने ।

छम्हा भारतीय मेम्हा भारतीयता रामुपाखय लाहापातिं सुयो धाल - व बहादुर

सच्छि व चयनेगूगु स्वप पौ, बःच्छि पौ (पाक्षिक)

भारत व नेपालया सिमानाय हातहतियार ल्हयगु ज्या याइम्हा हँ । बम मिइम्हा हँ । 'अलय् मेम्हा भारतीय नं मखु धा धां कपः सांकः धाल -'मखु मखु व मन् कम्पुनिष्ट हँ, कम्पुनिष्ट । नक्सलाइटपुं थें हँ छु ? वं नेपालय क्रान्तियायता जुम्हा हँ , भारतय चवडः गोला बारुद मुनिम्हा हँ । व तस्कं गयापुम्हा मन् हँ ।

रामु न्हयलं चाल । अलय् चाकलीं स्वत । थिइकः या बेडय् छम्हा मिजं मचा देडः चवना । वयागु जिउ बाम्हा मिं न्वयो जिवय फुक्क पट्टी तयकः तःगु दः । वाता स्वयता छम्हा ल्हवम्हा मिसा चिच्याहांगु मेच(स्टुल्य)य् फेतुडः चवंगु दः । वं रामुपाख्य स्वयो धाल -'बहादुर छंता छु जूगु ? छंतायां यक्व तः हांगु मुद्दाय् लाक थें चवं । छंगु चाकलीं पुलिस व सि आइ डीत यक्व दः । छं होस यो न्हार्यँ । थाना सुयातां विश्वास याय मते । रामुं चाकलीं स्वय धुंक वयाके न्यन । 'छि सु थें ? छि सु नर्स खः ला ? अमिसं लिसः बिल - मखु जि नर्स मखु ।' थिइकः चवंम्हा विरामीता क्यँ क्यँ 'श्वता भुथुली मिं पुता । जिगु छँ नं छम्हा नेपाली ज्या सानिम्हा दः । वयागु नां नं बहादुर खः । व तस्कं इमानदारम्हा । छु छन्ता पित्यातला ?

रामुं खाताय् बः कायो अडेस काकां धाल -'खः जिता तस्कं पित्यात । थौं गुलि तारिख थें ग्व मसिल ।

व मिसाम्हासिं धाल -'बहादुर छ थाना स्वन्हू प्यन्हू हाँ निसें दः। म्हेगः निसें तिनि ग्लुकोज स्लाइन बिला । छयां देडागु देडां तुं यात ।' छपा चिच्यापागु रिकापीखय भातिचा माडागु चना व चम्चा छपु रामुता बिल । रामुता धात्थें हे पित्यागु जुयो चवना । रामुं तुरुन्त व चना नय धुंकल । व मिसाम्हा सिनं रामुकय न्यन- 'छं चिया त्वनयगु ला ?'

रामुं ज्यू धायो कपः सांकल । व

मिसाम्हासिनं गिलासय् च्या थर्मसं प्वंकल । अलय् रामुता बिल । रामुं जव लाहातं च्याकायो तुरुन्त त्वनय् धुंकल । उब्लेलाक तुइगु नं फियो वम्हा छम्हा नर्स वयो रामुता न्यन-'बहादुर श्व वास नः ।' रामुं जःपागु लाहा फल, नेता स्वताजिया चक्की वास बिल । वं वास म्हूतिइ तल, नर्स नाः या गिलास बिल । रामुं नाः त्वँ त्वँ वास घुतिन , पलख लिपा रामु हकनं न्हयँ वयकल ।

रामु न्हयलं चाय्वं थिइकया बेडय टाइतयो सुट फियो चवंम्हा छम्हा ल्याम्होचाम्हा न्हिपौ(अखवार) ब्वडः चवंम्हा खान । थःम्हा ल्वगी पासाता न्यंकयता व मिजंचां भातिचा तः सलं अखवार ब्वन । अखुनुं कुडाघाटय् बम मुल । छम्हा मन् घाइटे अपलं नक्सलाइट साहित्य जफत, छुं छुं पिस्तोल व हातहतियार बरामद।'

पलख लिपा व ल्याम्होचाम्हासिनं मेगु अखवार ब्वन -नेपाली कम्पुनिष्ट अखडाय गोली हानाहान, छम्हा नेता सिकिस्ट घाइटे, पार्टी दुनय बिचः मिलय मजुयो मतभेदं अफिसय ल्वापु, मेपुं बिसे वान ...।'

रामुं व फुक्क खाँ न्यडः चवन । बलुहुँ उगु थायया ल्वगी त व ल्वगीया सेवा खय् वयो चवंपुं मनूतयगु मिखा रामु पाखय चूलात । गुलिसिया ख्वालय् अजुचायपुगु पहः खानय् दःसा गुम्हासियां ख्वालय गया चिकु पहः खानय् दःसा गुम्हासियां मनय सहानुभूति व गुम्हासिया ख्वालय घृणा खानय् दः । वहे इलय् टाई तयो वम्हा तःह्मिम्हा छम्हा मन् फूर्तियाडः रामुया वेड हनय दाँ वल अलय् न्यन छु छिता सेवा याइपुं सुं नेपाली थाना मरुला ? छु गोरखपुरे छि सुं भारतीय पासापुं मरुला ? थाना सुं हे छंता नेपालः मव ।'

'अहँ । थाना जि सुं हे मरु । जि थानाया लागिं न्हँम्हा मन् खः । जि

म्हासियापुं थाना सुनं मरु ।' रामुं चिच्याहाकं तुं लिसः बिल । व आगन्तुक पलखः दान अलय् अर्थेतुं ल्याहाँ वान ।

मिं न्वम्हा मिजं मचाया मामं चाकलीं स्वयो रामुया थिइक वयो दान 'बहादुर नकतिनि वम्हा मन् छं म्हासिलला ? व गुप्तचर विभागया तः हांम्हा अफिसर खः ।' रामुं मस्युगु पहलं कपः सांकल ।

पलख लिपा व आकस्मिक वार्डय् तःसिकं हल्ला खल्ला यात -नेगू लुखातं नेम्हा घाइटेत दुता हल । अमिता बिस्कं बिस्कं ताः ताः पाक बेडय् तल । व घाइटेपिनिपाख्य बन्दुक ज्वडः चवंपुं मनूतयसं पहरा बियो चवंगु जुल । छथ्व पुलिसत नं द्रहँ वल । पुलिसया छम्हा अफिसरं नेखें स्वय धुंकः धाल- छिकपुं सुंकः चवडः दिसँ, शान्त जुयो चवडः दिसँ मेपुं विरामिपिन्ता काथं मछिंक बिय मते ।' पलखलं हे क्वथा सुनसान जुल । नेखेरं बन्दुक ज्वडः चवंपुं मनूत चवडः चवंगु जुल वा अमिसं थःथः पुं घाइटेपिन्ता सुरक्षा बियो चवंगु जुल ।

आकस्मिक कक्ष यक्व तः हांगु थासय् खः । ताहाचागु क्वथाय् १०-१० गू व १५-१५ गू बेड नेखेरं दः । न्हिया न्हिथं ति न्हिनय्या १२:०० ता ई लिपा घाइटे व बिरामीपुं हई । चान्हयसिया २:०० ता इलय तक खय् न्हियान्हिथं व फुक्क बेडत घाइटे व विरामीपिसं जाइगु । सुथाय् सिया ८:०० ताइलय डाक्टरतयगु घुम्ती लिपा व विरामीपिनिगु थाय् हिलय धुंकिगु । अलय गम्भीर प्रकृतिया सुं सुं ल्वगित जक वहे वार्डय नेन्हु प्यन्हू तयो तै ।

छुरा हानाहान, मोटर दुर्घटना, कुटपिट, गोली हानाहान, लुटपात व मारकाटया घटनाया विरामीत न्हिया न्हिथं धाय्थें हैगु । श्वँ , ऐला, जुवा-तास, वेश्यावृति व अपराध थी थी वारदातत भारतीय सहरय् छुं हे मखुथें सामान्य खाँ थें काइगु ।

संविधानया अखः संघया क्वत्यला स्थानीय तहतयूता स्वीकार्य जुय फैमखु

हानय वहपुं सकलें नगरबासी दाजु किजा तता केहेंपुं,

खवप नगरपालिकाया नेकगू कार्यकालया लागिं जिपुं त्याकः, वयो पद बाहाली याडागु थौया दिनं प्यदा फुत । वि.सं. २०७९ साल जेठ ६ गते थौया दिनय जिमिसं पद बहाली याडागु खः । थुगु इलय जिपुं जनप्रतिनिधिपिसं निर्वाचन घोषणा पत्र काथं जनताता बियागु बचं छगू छगू यायां पूर्वांकः चवडा । जनताया इमानदार जुयो सेवा याय्गु बाहेकं जिपुं जनप्रतिनिधिपिनिगु मेगु छुं हे स्वार्थ मरु । जिपुं जनताया सेवाखय मदिक जुयो चवडागु दः । जनताया नुगः खाँ व सुभावाता आत्मसात यायां मदिक जनताया सेवाखय लुकुं बिडः ज्या यायां वानय्गु बचं नं बिय ।

सांस्कृतिक नगर, नाचगानया राजधानी व म्वाडः चवंगु संग्रहालय थजगु उपाधि (नां) तयो वगु खवप देया गौरव चवजायकेता जिपुं मदिक कुतः याडः वया । शिक्षा, स्वास्थ्य, सुचुकुचु, सम्पदा ल्यंक, म्वाकः, भिंकः तय्गु, भौतिक पूर्वाधार निर्माण थजगु संविधान कानुनं ब्यगु अधिकार दुनय चवडः थी थी विकास निर्माणया ज्या याडः वया ।

स्थानीय तहया स्वायत्तताया लागिं जिमिसं ता ई हाँ निसें सः तयो वयो चवडा । छगू छगू सरकारं स्थानीय तहता केन्द्रया लाहापा द्रुलाई चवंगु छगू केन्द्रया छगू कचा थें वा आदेश पालक याडगु संस्थाथें ब्यवहार याडः तगु दः । नेपः या संविधान व स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ रं स्थानीय तहता छुं भाति जूसां अधिकारं जायकगु खः । संविधान व ऐन काथं हिन्यगू तगिं तकया फुक्क शिक्षाया एकल अधिकार स्थानीय तहता बियो तःगु खः । अलय उकिया अखः शिक्षा मन्त्रालयं

- नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति

स्थानीय तह नपां छुं काथंया सल्लाह व समन्वय हे मयासें आइतबार बिदा बियगु विद्यार्थी भर्ना व स्कूल सञ्चालनया दिन क्वः छियगु थजगु निपं त याता अलय अध्यादेश जारी याडः विद्यालय व्यवस्थापन गठनया खायँ संशोधन याता । शुकिता स्थानीय तहतय्गु स्वायत्तताय केन्द्रया क्वत्यला काथं कायागु खः । संविधानया अखः संघया क्वत्यला स्थानीय तहतयूता स्वीकार्य जुय फैमखु । संघ, प्रदेश व स्थानीय तह फुक्क थः थःगु थासय् स्वायत्त खः । सुननं मेगु सरकारता आदेश व निर्देशन बिय दै मखु ।

अः खवप नगरपालिकां चालु आ.व. २०८२/८३ सं यागु छुं छुं ज्यात थाना बःचा हाकलं पिबवय ताडा -

शिक्षा

खवप नगरपालिकां नेगू इन्जिनियरिड कलेज नपां न्हयगू शैक्षिक संस्थात चाय्क देशां देछिया ब्वनामिपिन्ता म्हवचा धेबां भिंगु बांलागु शिक्षा बियो वगु दः । शिशु स्याहार केन्द्र निसें उच्च शिक्षातक बिडगु खवप नगरपालिका नेपः या छगू जक नगरपालिका खः ।

गुणस्तरीय शिक्षाया लागिं ब्वनामिपिन्ता भौतिक पूर्वाधार दयकेगु मःगु शैक्षिक सामग्री न्यायगु वा मःकाथंया शिक्षकपुं बन्दोवस्तयायूता अनुदान बियो वयागु दः । अथेहे विद्यालय अनुगमन त्वः माफिडक याडः वयागु, गरिव व जेहेन्दार ब्वनामिपिन्ता पर्याप्त छात्रवृत्तिया व्यवस्था नपां इलय-व्यलय शिक्षक पिन्ता तालिम बियो वयागु दः ।

उच्च शिक्षा पाखय थुगुसी खवप कलेज अफ इन्जिनियरिडता गुणस्तर सुनिश्चितता व प्रत्यायनया दसिपौ (क्यू-ए.ए.) काय धुंगु दःसा २०८२ पुस ७ गते खवप इन्जिनियरिड कलेज व खवप कलेज अफ इन्जिनियरिडया मंकः कुतलय 'भूकम्प विज्ञान व विपदलिपाया पुनःनिर्माण' याय् खाँ प्यकगू अन्तरराष्ट्रिय सम्मेलन क्वचालसा त्रिभुवन विश्वविद्यालय भौतिक शास्त्र केन्द्रीय विभाग, काठमाण्डौ विश्वविद्यालय स्कूल अफ साइन्स, भौतिक शास्त्र विभाग, खवप इन्जिनियरिड कलेज व खवप कलेज अफ इन्जिनियरिडया मंकः ग्वसालय 'खाद्य, स्वास्थ्य व कृषि खय ख्वंगु प्लाज्मा व प्लसपावर प्रविधि' विषयसं अन्तरराष्ट्रिय कार्यशाला २०८२ मंसिर २५ निसें पुस १ गते क्वचाल । अथेहे खवप कलेजया ग्वसालय वातावरण, सामाजिक, शासन व्यवस्थाय्

नवीनता विषयया राष्ट्रिय सम्मेलन व खवप कलेज अफ ल या गवसालय 'फौजदारी कानून व न्याय' या राष्ट्रिय सम्मेलन जुल । थजगु राष्ट्रिय अन्तरराष्ट्रिय सम्मेलन मदिक्क हज्याकः यंक्य । शैक्षिक विकासया लागि थीथी अनुसन्धानमूलक ज्याता नं बः याडः वयागु दः ।

स्वास्थ्य

जनताया स्वास्थ्य अभ् उपचार अःपुक काय फय्केता न्ह्याकागु छँ छँ नर्सिड सेवा, वडा वडाय मदिक्क स्वास्थ्य शिविरत न्ह्याक वयागु, वडावडाय स्वास्थ्य केन्द्र ताडः वयागु नपां जनचेतनामूलक स्वास्थ्य कार्यक्रमता अज बांलाक हज्याकः चवडागु दः ।

खवप नगरपालिकापाखं चाय्कःत. गु खवप अस्पतालता आधुनिक व सुविधां जःगु अस्पताल काथं हज्याकय्गु कुतः याडः चवडागु दः । थुगुसी हे खवप अस्पताल सट्टी स्क्यान न्ह्याकय् धुंकलसा आमा तथा नवजात शिशु कार्यक्रम नं थुगुसी निसें लागु जुल । बिरामीपिन्ता अःपुकय्ता क्यू. आर. कोड स्क्यान याडः ल्याव रिपोर्ट काय्गु मेसिन तयो सेवा बियो वगु दः ।

खवप अस्पताल न्ह्यान्हिथं बिरामीपुं अपलं क्यो वयो चवंगु दः । चालु आर्थिक वर्षया वांगु हिलाखय खवप अस्पताल दुईलाख बयालिस हजार व ३२६ म्हा बिरामीपिन्ता सेवा बिय धुंकलसा छँ छँ नर्सिड सेवा पाखं ४० हजार ९०३ म्हा बिरामी पिन्ता सेवा बिय धुंगु खाँ व्याक चवडा । अः अस्पताल ४४ म्हा विशेषज्ञ चिकित्सक, २३ म्हा मेडिकल अफिसर व ७१ म्हा नर्सपुं नपां मुक्क २७५ म्हा जनशक्ति ज्या साडः चवंगु दः ।

स्वास्थ्य बीमाया धेबा इलय हे मब्यसेलिं अस्पताल आर्थिक समस्या फयो चवंगु दः । खवप अस्पताल बीमा बोर्डकय अःतकखय ३५ करोड तका स्वयो अपः धेबा काय मालय धुंकगु खाँ अस्पताल धःगु दः । जनताया स्वास्थ्यनपां स्वापु दःगु बीमा कार्यक्रमता अज बांलाक : यंकय माल चवंगु दः । स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम बन्द जूसा गरिब विपन्न वर्गया बिरामी पिसं निजी अस्पतालय वानय माली अलय जनतां थिकय् याडः वास खर्च याय् मालीगु ई नं वई । उकीं अस्पतालतय्ता बियमनिगु धेबा तुरुन्त व्यवस्था याय्ता सरकारया ध्यानाकर्षण याय् ।

सम्पदा ल्यंकः, म्वाक, भिंकः तय्गु ज्या

खवप नगरपालिका सम्पदा ल्यंकः म्वाकः भिंकः तय्गु ज्या दकलय् हःनय तयो साडः वगु दः । २०७२ सालया तः भवखाचां सच्छि मयाकं सम्पदात स्यंकः थुडः बिला व सम्पदात अलय न्हाडः मदयो वानय तांगु मेमेगु सम्पदात मथः, देगः, सत्तः, ल्वँहहि, फल्चा द्योछँ पुखु थजगु सम्पदात दयकगु ल्याखं २७८ गु सम्पदात ल्हवनय कानय व दानय धुंगु दःसा अःहिन्ह्यगु

सच्छि व चयनेगुगु स्वप पौ, बःछि पौ (पाक्षिक)

च्यागु सम्पदात ल्हवडः-दाडः चवंगु दः थौं तिनि हे भीगु थःगु मौलिक शैलीं दांगु हाडा छँ या उलेज्या हानयवहम्हा नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायण मान बिजुक्छँ 'रोहित' जुं याडः दिल । छुम गणेद्योयादेगः, इन्द्रायणी द्योछँ दानयगु ज्या सिधल हे धःसां ज्यू । थन्थुदरबार, इखालाछी मथ थजगु महत्वं जःगु सम्पदा दाडः चवंगु दःसा पाहा छँ दानयगु ज्या न्ह्याकय् धुंकल ।

श्व हे आर्थिक वर्षयजक भोलाछँ फल्चा (वडा नं ६) हैमा द्योया देगः, (वडा नं ८), सलाँ गणेशमा फल्चा (वडा नं ९), दुगुरे फल्चा (वडा नं १) नपांया सम्पदात दानय धुन । सांस्कृतिक पदयात्राखय 'खवपया पुखुत अवलोकन' इलय ब्यलय योमारी या धिंधिं बल्ला व ब्वज्या, नसा (खाद्य) उत्सव, गुन्हीपुन्हीबलय पिबवगु साँस्कृतिक ब्वज्याता सिरपा नपां सांस्कृतिक गुरुपिन्ता हानयज्या याय धुन । श्वहे जेठ १५ गते परम्परागत दाफा ब्वज्याया तयारी जुयो चवंगु दः ।

कासाः

खवप नगरपालिकां सकलें नगरबासी पिन्ता स्वस्थयाडः तय्गु तातुडः नगरया २३ गु थासय खुला व्यायामशालाया बन्दोबस्त यागु दः । कासा लागाय् भलिबल, टेबुलटेनिस, बक्सिड, जिम्नास्टिक, कराँते व भतिंग्वारा (फुटबल) नपां थी थी खुगु कासाया मदिक्क तालिम बियो वयो चवंगु दः । कासा हज्याकय्ता इलय-व्यलय अन्तर विद्यालय कासाया धिंधिं बल्ला, अन्तर नगर कासाया धिंधिं बल्ला ब्वनामिपिन्ता आत्मरक्षा तालिम, शिक्षक प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम बियो वगु नपां वडा-वडाय् छिकोड व्यायाम तालिम जुयो चवंगु दः ।

थुगुसी क्वचःगु राष्ट्रपति रनिड्गु शिल्डय् खवप नगरपालिका न्हाप जूगु खः । राष्ट्रिय व अन्तरराष्ट्रिय लागाय मेडल त्याकपुं कासामिपिन्ता हानय ज्या थौं या थुगु महत्वपूर्ण दिनय याय् ताडा भीपुं कासामिपिनिगु हौसला चवजायकेता थजगु हानय ज्या इवः मदिक्क हज्याकः यंक्य ।

सुचुकुचु :

"थगु थासय थमनं हे सफा याय' धायगु भावना ब्वलांकय्ता लच्छिया नेन्हू १ गते व १५ गते बःछिया छक सुचुकुचु ज्या इवः ता मदिक्क याडः वयागु दः। जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्थानीय टीम क्लबत नपां स्थानीय जनतात अजगु ज्या इवः खय ब्वति कायो गवाहली याडः वगु दः ।

नगरया फोहर थासय लाकय्ता धवगिड्गु व धवमगिड्गु फोहरत बिस्कं बिस्कं मुडः धवगिड्गु नेपाली सः (कम्पोष्ट मल) दयकः किसान तय्ता छगू केजी या नीतकां मियो वयागु खःसा धवमगिड्गु फोहर किलों प्यर्का मियो फोहरता आर्थिक स्रोत

दयकः चवडा । फोहर थासय लाकय्गु आधुनिक प्रविधिं याय्गु
खार्थं छलफल जुयो चवंगु दः ।

कृषिः

किसानतय्गु जीवनस्तर थाकाय्ता कृषि उत्पादन
वृद्धिमयासैं फैमखु । उकिया लागिं किसानतय्ता इलय ब्यलय् की
सिइगु वास हवलय्गु पहः, चा जाँच, न्हँ न्हँगु पहलं बुँज्या याय्गु
तालिमत ब्यब्यं वयागु दः । बुँ ज्या साडः नैपिन्ता कृषिया हलं
ज्वलं इयगु किसान सूचीकरण, दांक, सहलियत दर कम्पोष्ट
मल बियगु, कृषि व्यवसायीपुं नपां अन्तरक्रिया थजगु ज्या याडः
वयागु खः ।

सीपमूलक (लाहातय ज्या दैगु तालिम)

छम्हा छम्हा ल्यासे ल्याम्होपिन्ता शिक्षा नपां लाहातय
ज्या दैगु तालिमत बिय मः धाय्गु मति तयो ज्वरय याय्गु
(पाक) शिक्षा, थाकालिपुं जेष्ठ नागरिक हेरचाह, साँ च्याकय्गु,
सुज्या सुयागु, मोबाइल ल्हवनय्गु, छ्यंगुया लकां सुयगु, सिँकःमि,
कापयाय्गु भोला व ब्याग दय्केगु, उद्यमशीलता थजगु तालिमत
मदिक्क न्ह्याकः वयागु दः । अथेहे होम स्टे व्यवस्थापन, कम्प्यूटर,
चिनियाँ व जापानिज भाय टेलिभिजन, ए.आई, छ्यलय्गु सम्बन्धी
तालिमत मदिक्क न्ह्याक ल्यासे ल्याम्होपिन्ता दक्ष याय्गु कुतः
याडः वयागु दः। तालिम कःपुं ल्यासे ल्याम्होपिन्ता लाहातय ज्या

बियागु थःगु तुतिखय दानय फय्केता खवप नगरपालिकां 'युवा
उद्यमशीलता ऋण' या ब्यवस्था याडः चवडागु दः ।

विकास निर्माणः

खवप नगरपालिका वडा नं १० या सिलखय् प्राङ्गारिक
सः प्रशोधन केन्द्र दयकः चवंगु दः । खवप नगरपालिका वडा
नं ८ लिबाली शीत भण्डारण गृह निर्माण, स्वास्थ्य सेवा
विस्तारया लागिं खवप नगरपालिका वडा नं ७ व १० य्
स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, खवप नगरपालिका वडा ५य् पार्किङः या
ज्या जुयो चवंगु दः । अथेहे खुसी बांलाकय्गु व खुसी बलं
मस्यंकः पानय्ता हनुमन्ते खुसीया थाय् थासय रिटेनिङ्ग वालत
दाडः चवंगु दःसा घाट सुधार, खुसी चा लिकाय्गु व सफायाय्गु
ज्या जुयो चवंगु दः । खवप अस्पतालया चाकलीं सहायक
पूर्वाधार निर्माणया ज्या जुयो चवंगु दःसा नगरया थी थी लॉत
स्यंथाय् ल्हवडः चवंगु दः । सिलखय् निसैं कमलबिनायक तक
त्वनय्गु नाः या पाइपलाइन तय्गु, अलय् 'खानेपानी प्रशोधन
प्लान्ट' तय्गु ज्या याडः चवंगु दः । खवप नगरपालिका वडा
नं ६ खय आदर निकेतन भवनय बांलाकय्गु (फिनिसिङ्ग) व
मतातय्गु ज्या व सिसिटिभी तय्गु थजगु ज्या क्वचाइथें चवंगु
दःनपां तारा.मा.वि. या भवन निर्माणया ज्या चतारं जुयो
चवंगु दः ।

त्वनय्गु ना:

ख्वपया जनताता त्वनय्गु ना: या समस्या ज्यंकयता मदिकक कुत: जुयो च्वंगु द: । जिपुं नेकगु कार्याकालया लागिं त्याक: वयागु नेगूगु दायँ अथेधाय्गु वि.सं. २००९ सालनिसँ केयूकेएल नपां समन्वय याड: मेलम्चीया ना: इड: बियगु ज्या याडागु ख: । अजनं नगरया नेथाय् प्यथाय् त्वनय्गु ना:या समस्या खानय द: । गुलिं व फुक्क थासय् त्वनय्गु ना: थ्यंकयता थाय् थासय् पाइपत ताड: ना: इड: बियता म:गु काथंया ज्या याड: वयागु द: ।

बस्ती अपलं ख्वातुयो वसेलीं नगरकोटया ना: मगाड: वसेलीं उकिया सत्ताया ना छँत तुंथी, ल्वहँहिहि, पुखु ल्यंक:, भिंक:, ल्हवड: तय्गु ज्याखंय नं ब: याड: वयागु जुल । जमिनय् क्वयया ना: बोरिड: याड: अभाव म्ह्वचा यायां दाच्छिसालं हे नगरबासीपिन्ता त्वनय्गु ना: या समस्या मजुइकेता कुत: याड: च्वडागु द: ।

सहकारी:

सहकारी पीडित पिनिगु विषयता सम्बोधन यायता बिसेवांपुं सञ्चालकपिन्ता म:गु कानूनी प्रक्रिया क: घाड: सञ्चालकपिनिगु सम्पति रोक्का याय्गु थजगु ज्या याड: वयागु द: । मच: मगागु कमजोरीगु, सहकारीया अनुगमन याड: ल्हवनय्गु कुत: याड: वयागुद: । कानून विपरित जनताया वचतया धेबा ज्वड: बिसे वांपुं सञ्चालक पिन्ता कानून बमोजिम कार्बाही हचिइकागु द: ।

देको मिबा इठापाके आवास योजना

१६५३ पि जग्गा खय् न्ह्याकगु थुगु आवास योजना अन्तिम चरणय् थ्यंगु द:। बुँ थुव: किसानतयता न्हिया न्हिथं जग्गा धनी पुर्जा इड: बियो च्वंगु द: । स्थानीयवासीपिनिगु गुनासो न्यड: म: काथंया सम्बोधन याय्गु कुत: जुयो च्वंगु द: । विशेष याड: गुठी जग्गा याड: च्वंपुं म्ह्वँतय्गु समस्या ज्यंकयता स्वापु द:गु थासय् वाड: कुत: याड: च्वंगु द: ।

सञ्चार माध्यम:

नगरपालिकाया छगू छगू ज्या इव: त नपां निर्णयत भक्तपुर 'लय पौ', ख्वप पौ, ब:छिपौ', भक्तपुर खबर डटकम (अनलाइन पौ) फेसबुक पेज, वेबसाइट पाखं पिता ब्वयो वयो च्वडा ।

बजार अनुगमन:

जनता स्वास्थ्यता बिच: याड: फुक्क काथंया नसात व उपभोग्य वस्तुत न्याय मियगु खायँ नगरपालिकां अनुगमन याड: वगु द: । अनुगमनया इवल्य गलत ज्या याड: च्वंपिन्ता कानूनी

कार्बाही याड: वयागु द: ।

नक्सपास व मुद्दा फछर्योँट :

चालु आ.व खय् ३८० गू नक्सा दर्ता जूगुलि ३४४गू नक्सा पास जूगु द: सा १७१ गू निर्माण सम्पन्नया दसिपौ बिय धुंगु द: । उगु इलय अनियमित निर्माण नपां याड: ४७० गू मुद्दा दर्ता जूगुली ३६७ मुद्दाफछौँट जुय धुंकुगु द: ।

मेमेगु (विविध)

- २०८२ कार्तिक २९ गते जर्मनीया लाउसट्सीट्ज चिकित्सा विश्व विद्यालयया कुलपति प्रोफसर इखार्ड नागेलया न्ह्यलुवाय् वपुं प्रतिनिधि मण्डलं ख्वप अस्पतालय् भायो स्वयो दिल ।
- २०८३ वैशाख ४ गते वागमती प्रदेशया मुख्यमन्त्री इन्द्र बहादुर बानियाँ ख्वप नगरपालिकापाखं चाय्क: त:गु शैक्षिक संस्थात व ख्वप अस्पतालय् भायो स्वयो दिल ।
- चालु आर्थिक वर्षखय वागमती प्रदेशया स्वास्थ्य मन्त्री किरण थापा मगर, दमक नगरपालिकाया नगरप्रमुख रामकुमार थापा, विश्वविद्यालयया उपकुलपति प्रा.डा. दिपक शाक्य, इलाम व रंगेली नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपिसं ख्वप नगरपालिकाया अध्ययन अवलोकन भ्रमण याड: दिल ।
- नपां चीनया छोडछिड समाज विज्ञान अध्ययन प्रतिष्ठानया अनुसन्धानकर्ता सिओडपो, दक्षिण कोरियाया छ्योडयाडगुन खेलकुद परिषदया नायो हान, ग्वाड सियोक, पूर्वी चीन प्राविधिक विश्वविद्यालयया डिन प्राध्यापक डा. लिउ, युइ, मिड, जनवादी गणतन्त्र चीनया इष्टचाइना युनिभर्सिटी अफ टेक्नोलोजी व छिड हाई मिन्चु युनिभर्सिटी या प्रतिनिधिमण्डल, दक्षिण एशियाली मूलकया वास्तुविदपिनिगु पुचलं ख्वप देया भ्रमण याड: द्यूगु ख: ।
- मित्रराष्ट्र चीनया युनानय् च्वंगु फुवाइ युनान कार्डियो मास्कुलर अस्पतालया ज्या साड: च्वंपुं विज्ञ चिकित्सकपिनिगु पुचलं नि:शुल्क नुग: परीक्षण शिविर यागु जुल ।
दकलय लिपा नेपाल मजदुर किसान पार्टीया उम्मेदवार पिन्ता निर्वाचनय त्याक: सांस्कृतिक नगरया न्ह्यलुवा जुयगु मौका बियो द्यूगुलीं सकल जनताता दुनुगलं निसँ सुभाय देछाय । नगरपालिकाया छगू छगू ज्याखय नपां च्वड: ग्वाहाली याड: द्यूपुं सकल जनताता दुनुगलंनिसँ सुभाय देछायो च्वडा । वैगु दिनय नं थजगु हे ग्वाहाली दैगु आशा याय् ।
(जनप्रतिनिधिपिसं बहाली यागु प्यदा फुगुया लसताय जुगु ज्या इव: सं ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं बियो द्यूगु न्वचुया भाय हिला-सं.)

इतिहास तांसा सहरं जीवन तांकी

मा. सुरेन्द्र राज जोसाई

म्हागस छपला-छपला याडः हज्याड चवंगु दः धाय्गु क्यं ।

श्व भीगु देया जक मखु हलिमयया सम्पदा मौलिक कला ल्यंकः म्वाकः भिंकः तःगु सहर ख्वप दे खः धाइबलय् भीता गर्व लगय जुई । श्व खायँ इतिहासया सः स्पूपुं विज्ञपुं विश्व सभ्यताया अध्येतापिसं छन्हू स-प्रमाण थी थी च्वसुत, थी थी रचनात च्वइति नि ।

ख्वप नगरपालिकां न्हँगु पुस्ताया नितिं मदिकक बहुमुल्य उपहारत लः ल्हाडः वगु दः धःसां पाइमखु । न्हँगु पुस्ताया लागिं सुन्दर वास्तुकला, सुन्दर कलाकृतित अलय हलिमय मेथाय गनां मदैगु सम्पदात दानय्गु, ल्हवनय-कानय याडः अलय लःल्हाड बियगु ज्या ख्वप नगरपालिकां मदिकक याडः चवंगु दः ? श्व फुक्क न्हँगु पुस्ताया नितिं खः । न्हँगु युगया नितिं खः । न्हँगु युगया सेवा धाय्गु भाषण मखु, व खाली नाराबाजी नं मखु, व्यवहार व ज्या खः । उकिया लिधंसाय धाय्गु खःसा भीसं गर्वयाडः धाय ख्वप नगरपालिकां इमानदारीपूर्वक निःस्वार्थ जुयो न्हँगु युगया सेवा, न्हँगु पुस्ताया बांलागू कन्हेया नितिं सुभ्रबुभ्र याडः पला छिडः चवंगु दः । मेपुं अपलसिनं थथे हे पला छिगु जुसा श्व दे हकनं जरुमरू दाडः वै अलय श्व दे गौरव याय लाइकगु जुइतिनी धाय्गु जिमिता लगय जु ।

थी थी तत्वपाखं अलय उखय्-थुखुय नं भीगु मौलिक कला, सम्पदा व संस्कृतिता हमला याडः चवंगु दः । मौलिक कला, संस्कृति, सम्पदा न्हांकय्गु व उकिता हमला याइगु ज्या जुयो च्वंबलय उकिता पानय्गु खौवलं मखु, भीसं व्यवहारं क्यडः च्वडा ।

जनतानपां भेलयपुड, जनताया दुःख सुखय साथ बियो, थः गु स्वार्थ त्वःत, थःगु महत्वं जःगु ई जनताया सेवाखय छ्यलिपुं जनप्रतिनिधिपुं दैगु थौया इलय सामान्य खौ मखु । धात्थें धाय्गु खःसा जनताया सेवा बाहेकं मेगू छुं हे स्वार्थ मरुपुं, छुं हे दाग मरुपुं जनप्रतिनिधिपुं दःगु गर्बया खौ खः । थुकाथं जिं सकलें नगरबासी दाजु, किजा, तताकेहें पिन्ता लसहांसे भिन्तुना देछाय् ।

ख्वप नगरपालिकां न्हियान्हिथं बांबांलागू खौ न्यंकः चवंगु भीसं बांलाक सिया । मु काथं जनताया पक्षखय अलय अज हलिमय ब्याक स्वयं हाँयपुगु ख्वप दे काथंपिब्वयता गुगु ज्या ख्वप नगरपालिकां याडः चवंगु खः व ब्वस्यलागु खः । उगु काथं नं जिपुं नगरबासीपिनिगु पाखं लसहाडः च्वडा ।

नेपः या इतिहासय छगू अद्भूत व ज्वः मरुगु दसु भीसं थौं थाना कायो च्वडा । न्हाडः वानयतांगु सुन्दर वास्तुकला सुन्दर आकृतिता ल्यंकः म्वाकः तय्गु कुतः वा उपाय ख्वप नगरपालिकां दे ब्याकः पिब्वगु दः । थुकाथं हे न्हाडः वानय तांगु सुन्दर

आकृतित न्हाडः वानयतांगु पुर्खा दयकः तकगु सम्पतित ल्यंकः म्वाकः भिंकः तय फःसा भीगु नगर व जिल्ला जक मखु भीगु देशहे यक्वसिया लोवांगु थाय ज्वी । ख्वप नगरपालिकां छगू उदाहरण पिब्वगु जुल । जनताया माया कायो अपलं स्नेहकायो जनताया साथ, समर्थन व योगदान श्रमदाननपां गथे भी हज्याडः च्वडा अलय गथे हज्याय छिनि धाय्गु ज्वः मरुगु दसु भीसं कायो च्वडा । उगु काथं थौं उलेज्या यागु 'हाडा छँ' छगू प्रतीक वा दसु काथं पिब्वय फःसा अपसियानितिं प्रेरणादायी (ध्वासा) जुइगु पक्का नं खः ।

भीगु ख्वप देया छगू म्हागस दः । भीम्हा अध्यक्ष जुं खांगु छगू म्हागस- 'सच्छिदा लिपाया ख्वप दे ।' उगु इलय भीगु छँ गथे जुई ? त्वः बः गथे च्वनि । संस्कृति व सम्पदाया पहः गथे जुई ? विश्व जगतनपां ख्वपया अन्तरक्रिया, ख्वपया शान, ख्वपया महत्त्व गथे जुई ? ख्वपया योगदान गथे जुई ? भीम्हा नायो भाजुं खांगु म्हागस या छब्व, छगू दसु, छपला श्व नं खः । देया नितिं गर्व याय्ता लाइकगु छगू वास्तुकला पिब्वत थें च्वं । थुकिं सच्छिदा लिपाया ख्वप दे या

सच्छि व चयनेगूगु खप पौ, बःछि पौ (पाक्षिक)

भीगु मौलिक कला, संस्कृति सम्पदात ल्यंक तयगु भीगु म्हासिका ल्यंक तयगु खः । भीगु सभ्यता ल्यंकः तयगु खः भीगु इतिहास ल्यंकः तयगु खः । व ज्या खय् खप नगरपालिका व भी जनतात छप्पा जुयो हज्याडः चवडागु दः । मौलिक कला, संस्कृति व सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तयगु ज्या छगू गर्वयाय लाइकगु ज्या खः । थौ जनतानपां मिलय जुयो खप नगरपालिकां याडः चवंगु दः । श्व छगू तस्कं बांलागु दसु खः । मौलिक कला संस्कृति सम्पदाया संरक्षण धायगु सभ्यताया नितिं छपा अपा तानयगु पला खः उकिता स्यंकयगु मिं न्वयकेगु ज्या न्हांकः छ्वयगु ज्या, सम्पदा मल्यंकयगु ज्या धायगु असभ्यताया ज्या खः । बर्बरता खः । व असभ्यताया दसु खः । सम्पदा म्वाकयगु इवल्य् भीसं थाडः ह्या हाडा छँ । उकिया लिधंसाय खपया सचेत अलय ग्वाहालिमि जनतात जिमिसं लसहाडः चवडा ।

धात्थे धायगु खःसा इतिहास मरुगु सहर दैमखु । सहरदुनय इतिहास दै । धात्थेगु

खाँ इतिहास तांकय बिय मज्यू । इतिहास तान धःसा भीगु म्हासिइका नं तानि । सहर म्वायगु नं त्वति । उकीं थौ भी इतिहास म्वाकयगु ज्या, जनता भीपुं सिकःमि, डकःमि, ज्यामित नपां दाजु किजा तताकेहेपिन्ता अपलं अपः लसय हाडः चवडा ।

इतिहासता ल्याम्होसु ताडः तय मः । इतिहासता ब्रुहा जुइकः स्याय मज्यू । इतिहासय ल्याम्होसु तानयगु धायगु थजगु हे अभ्यास पाखं खः । उकीं थौ भीसं इतिहासता, समाजता, स्वय लाइकगु अलय म्वाडः चवंगु याडः तयगु ज्या याडा । गथे भीसं त्वादेवा खय चिकं तानयगु थाय् अथेहे सहरया जीवनखय चिकं तानयगु ज्या याडः चवडागु दः । उकिता त्वः मफिइक जिमिसं जनतानपां मिलय जुयो ब्यू ब्यू वानय् । मेपुं सुं सुयाके लाहाफयो मखु । अथे धाय्, सुनं भीगु सम्पदा स्यंकय् तानि, भीगु संस्कृतिं हमला याय्ता स्वई, भीगु पूर्वीय संस्कृतिता हमला याडः पश्चिमाकरण सुनं याय तानि वहे पश्चिमातयके लाहा फयो मखु जनतानपां

लाहापा स्वाडः गथे भीसं इतिहास, संस्कृति ल्यंकः, म्वाक, भिकः तयगु ज्या याडः चवडागु खः श्व गनां जक दैगु अभ्यास वा दसि खः । व काथं स्वयो नं भी सकल सिनं थुगु भावना अज हज्याक यंकय् मःगु दः ।

सम्पदा मरुगु समृद्धिया छुं अर्थ दैमखु । समृद्धि दयानिं नं सम्पदा ल्यंकः, म्वाकः, भिकः तय मफैगु सम्पदाता बिचः मयायगु धायगु नं असभ्यता हे खः । अथेनं आना समृद्धिया अर्थ दैमखु । उकिं समृद्धि नपां सम्पदा नं ल्यनय मः । सम्पदात ल्यंकः म्वाकः, भिकः तयगु इवल्य् समृद्धिता नं बिचः याय् मः । उकिया नितिं जनसहभागिता जनश्रमदान, जनता नपांया छगू मनयायां छप्पा जुयो भीगु पला हज्याडः चवंगु दः । थुगु पला मदिव्क हज्याडः हूँ, उकिया नितिं नं भिन्तुना ।

(खप नगरपालिकां जेट ६ गते 'हाडा छँ' उलेज्या ज्या इवः सं नेमकिपाया केन्द्रीय दुजः नपां वागमती प्रदेशया सांसद सुरेन्द्रराज गोसाईं जुं बियो द्यगु न्वचुया भाय हिला -सं.)

अध्यादेश जारी : संसदया औचित्य दःला - मरुला धायगु न्हयसः

विवेक

प्रतिनिधि सभासं थ्यं मथ्यं स्वव्व खय नेव्व त्याकम्हा रास्वपा सरकारं सःतय धुंगु संसद अधिवेशन स्थगित याडः धमाधम अध्यादेश जारी याता । थुकिया खायँ बौद्धिक जगतय् बयबय जुयो च्वंगु दः । अध्यादेश प्रतिनिधि सभा व राष्ट्रिय सभा चलय मज्जु अवस्थाय् उब्बे तुरन्त हे छुं मथां ज्या मयासँ मगात धःसा मन्त्रिपरिषदया सिफारिसय राष्ट्रपतिं जारी याड्गु व्यवस्था खः । कानून निर्माणया प्रक्रिया पूर्वांकः च्वनिगु इलयतक देशय व जनताया लागिं तःहांगु हे नोक्सान जुय फःगु खानय दतकीं वा कानून मदयो छुं नं घटनाया विकास बियता समस्या खानयदःसा अध्यादेश पाखं निकास बियः फःगु सबैधानिक व्यवस्था दः ।

अध्यादेश छगूकाथंया अस्थायी कानून खः । उकिया आयु संसद न्ह्याकगु ६० न्हूतक दक दै । वनलिपा स्वतः निष्क्रिय जुड्गु संवैधानिक व्यवस्था दः । थजगु इलय थ्यं मथ्यं स्वव्वखय नेव्व (दुई तिहाई) संसदया दुजः दःगु रास्वपां छाय अध्यादेशया लाँपु ज्वना ? फुक्कसिया चासोया खाँ श्वहे खः ।

संसदता मिखापिड्क अध्यादेशं देश चलययाय्गु प्रजातन्त्र मखु । अध्यादेशं देश चलय याय्गु खःसा संसद छाय माला ? थुकिया छुं नं औचित्य दैमखु । अध्यादेशता स्थायी कानून दयकेता प्रतिस्थापन विधेयक पिबवय मः । संसद अधिवेशन लिपालाकः सःतः अध्यादेश जारी यासेलीं सांसद पिसं न्वचु तय्गु हक मदय धुंकल । संसद धाय्गु देशां देछिया समस्याया बारे सरकारया ध्यान सालिगु दकलय् च्वयया सर्वोच्च थाय् खः । संसद दुनय छम्हा-छम्हा सांसद पित्ता पूर्ण

वाक स्वतन्त्रता (नुवायगु हक) दै । थःगु हे पार्टीया सरकारता नं कुं खियगु, जनताया समस्याया ध्यान सालः काय्गु अलय सरकार मखुगु लायँ वानय तांसा आलोचना याडः खःगु थासय हयता कुतः याड्गु थाय् खः ।

सरकार प्रतिनिधि सभापाखं निःस्वानिगुलिं प्रधानमन्त्री व फुक्क मन्त्रीत प्रतिनिधिसभा पाखं उत्तरदायी जुई । अः याय्म्हा सरकारयाय्गु व्यवहार खानीबलय अःयाय्गु संसद धाय्गु छगू काथंया बुँड्याचा जक जुड्गुला धाय्थे खानय् दयो च्वंगु दः । थुकीं संसदीय मूल्य व मान्यताता कमजोर जक याड्गु मखु निरडकुशता नं बुड्किला धाय्गु खतरा ब्वलानय् फः । छु थौंया नीछ्गू सदिया जनता छुं काथंया निरंकुशता स्वीकार याय् फैला ?

कानून दयकिगु फुक्कसिया चासोया विषय खः । जनता नपां स्वापु दैगुलीं कानून दयकिगु नपां जनसहभागिता तस्कं महत्वं जायो च्वनि । जनताया सः जनतां त्याकः छ्वपुं प्रतिनिधिपुं पाखं संसदय थ्यनी । संसदता जनप्रतिनिधि सभा धःगु या अर्थ श्वहे खः ।

सरकारं अःनकतिनिहे अध्यादेशपाखं संवैधानिक परिषद ऐनता संशोधन याता । न्हपा खुम्हा दूजःपुं मध्ये डाम्हासिता गणपुरक संख्या मानय याडः वगुलि अः अध्यादेश पाखं प्यम्हासिता गणपुरक संख्या क्वः छ्य्गु दः । बहुमतया निर्णय अः डाम्हा दुजःपुं मध्ये स्वम्हासियागु नं जुय फःगु जुल । खुम्हासिया बहुमत प्यम्हा जुयमःगु खःसां अ वः छगू आदर्श जक जुड्गु जुल ।

नकतिनि जारी जूगु अध्यादेशया लिधांसाय सर्वोच्च अदालतया प्रधान

न्यायाधिशय् चौथौ वरियता क्रमया डा. मनोज कुमार शर्माता सिफारिस याता व बहुमतया निर्णय खः । अः उकिता क्रमभङ्ग जूगु काथं ब्याख्या यागु दः । छुं नं लागाय् क्रमभङ्ग याय् हे मज्जु धाय्गु मखु व छुकिया लागिं धाय्गु औचित्य पुष्टि जुयमः अलय व विधि सम्मत जुयमः । न्हाप, ल्य, ल्यया ल्यया वरियताय् लापुं न्यायधिशपुं अयोग्य खः धाय्गु खाँ सरकारं जनताता थुड्कः कानय् मः । छु जुयो अपुं अयोग्य जुला ? प्रधानमन्त्रीं ल्योम्हा हे मनू प्रधान न्यायाधिश जुड्गु परिपाटी विकास जूसा न्यायाधिश पिनिगु मनोबल गथे जुई ? श्व नं हाँ नेका, एमाले व माओवादीं पालंपः शासन याबलय् थःपुं कार्यकर्तापित्ता भागवन्डा खय् नियुक्त याड्गु । पार्टीया भन्डा ज्वनय्गु हे न्यायाधिशया योग्यता थें जुय धुंकगु खः । व छतिं हे मिलय मजु । फुक्कसिनं भागवन्डाया राजनीतिया बिरोध नं यागु खः । अः उचित कारण व तर्क मदयकं लिपाया वरियताया न्यायाधिसता प्रधानन्यायधिश नियुक्त यागु जुयो च्वना धायबलय अः वैपुं न्यायधिश पिन्के सरकारया चाकरी याय्गु बानी छ्यलय् फः ।

श्व नं न्हपा एमालें थःम्हा मनूता प्रधानन्यायाधिशय्तक थ्यंकय्ता नेम्हा अतिरिक्त न्यायाधिशपुं भरत राज उप्रेति व प्रकाश वस्तीता स्थायी हे मयासिं अन्यायपूर्वकं लिकायो छ्वगु खः । उकिया पीडां (तनावं) उप्रेतिं आत्महत्या यागु खाँ उब्बे बय बय जूगु खः । वस्ती नं छुं ई न्हयो मदयो वान । थःपुं कार्यकर्ताय्ता मुख्य-मुख्य पदय थ्यंकय्ता गुलितक शासकदलय्सां गुलि लज्या मचसिं

सच्छि व चयनेगूगु ख्वप पौ, बःछि पौ (पाक्षिक)

ज्या याइ धाय्गु व छगू गतिलागु दसु खः । सर्वोच्च अदालतया न्यायाधिश जुय धुकः पिसं छुं नं अदालतय वाडः बहस यो वानय मरुगु, कानूनी सल्लाहकार नं जूय मरुगु अलय स्थायी मयासेली पेन्सन नं मदैगु इलय अजपुं न्यायाधिशेपिनि मन ख्वाउँक हिनताबोध जुइगु पक्का नं खः ।

नेपः या राजनीतिक इतिहासता लिफः स्वयगु खःसा २०५९ साल लिपा देशय प्रतिनिधिसभा विघटन जुला । अलय इलय हे चुनाव जुय मफूत । स्थानीय तहलय नं जनप्रतिनिधिपुं मरु । देश जनप्रतिनिधि मरुगु थायजुल । उगु इलय उब्बेला जुजु ज्ञानेन्द्र अध्यादेश पाखं शासन यात । राजनैतिक दलतयसं जनप्रतिनिधिपुं मद्यकः कर काय दैमखु धायो अध्यादेशं देश न्ह्याकिगुया विरोध याता । व प्रतिगमन विरोधी, आन्दोलनया नाम इतिहासय नां जायो च्वंगु दः । वहे आन्दोलन नपां नपां २०६५ सालय २४० दा या इतिहास कः धाडः च्वंगु राजतन्त्र क्वथयो गणतन्त्र निःस्वान । निरंकुश मल्यनिगु थ्व छगू मेगु दसि खः ।

राजां अध्यादेशपाखं देश चलय यागु इलय गलतजुल धायो आन्दोलन यापुं राजनीतिक दल तयसं थः सत्ताय थ्यनयवं हे अध्यादेशं शासन याय्गु अभ्यास याडः हल । व दल तयसं प्रतिपक्षदल तछ्याय्ता नं अध्यादेश जारी यात । एमालें माधव कुमार

नेपालया न्ह्यलुवाय च्वंगु नेकपा एकीकृत समाजवादीता दलया मान्यता बियता सरकारं हथायपथाय्सं अध्यादेश जारी याता । पार्टीया केन्द्रीय दुजः या ४० प्रतिशत व प्रतिनिधिसभाया दुजः ४० प्रतिशतता दल तछ्याय्गु कानूनी व्यवस्थाता संशोधन याडः व नेगुली २०/२० प्रतिशत जक दःसां नं दल तछ्याय् फ़ैगु प्रावधान तल । व बांला मजू । राजनीतिक दल सम्बन्धी ऐनय् संशोधन सम्बन्धी वहे अध्यादेशं याडः नेकाया थःपुं हे तज्याइगु खानय दसेलीं उकिता तुरुन्त खारेज यात ।

उगु इलय न्यायाधिशपुं राजनैतिक दलया हःनय कपः क्वछुडः जुइगु । छक एमालेख्य भूलनाथ खनाल नायो जुयो च्वंगु इलय पुनरावेदन अदालतय अपलं न्यायाधिशपुं नियुक्त याता । उकिमध्ये एमालेया कोटापाखं नियुक्त जुपुं हिम्हा मयाक दः । न्यायाधिशपिनिगु सपथग्रहण क्वचाय्के धुनयवं व फुक्क न्यायाधिशपुं एमाले केन्द्रीय कार्यालय बल्लुइ वाडः पार्टी नेतात प्रति सुभाय दे छासे कृतज्ञता प्वंकला । छाती व म्हुवस्तय सूर्य वा सिमाचिं दःपुं न्यायाधिशपिसं गथे स्वतन्त्र न्यायपालिकाया गरिमाता म्वाकः तय फ़ै धायो उब्बे नं बयबय जूगु खः । उकाथं न्यायपालिकाता दलया कचा (शाखा कार्यालय) थें याइगु प्रवृति अन्त्ययाय मःगु खः । उकिया नामय मः काथंया विधि,

प्रक्रिया पू मवांक्से थः यन्थें याइगुता प्रजातन्त्र धाइ मखु । व छगू काथंया निरंकुशता हे खः । नेपःमिपिसं छुं काथं या निरडकुशता स्वीकार याइ मखु । विद्यार्थी संगठनत खारेज, शिक्षकपिसं राजनीति याय मरुगु थजगु प्रजातन्त्र विरोधी पला व निरडकुशताया मेगु उदाहरण खः ।

नेपालय स्वीदातक न्ह्याकगु पञ्चायती सरकारं निर्दलया नामय शासन यात । धात्थें धाय्गु खःसा व पञ्च तयसं यागु एकदलीय राजनीतिक व्यवस्था खः । अमिसं दलता प्रतिबन्ध याता । स्वतन्त्रता पूर्वक बिचः या प्रचारप्रसारयाय् मरु धाला । जनतां मौलिक राजनीतिक अधिकारया लागिं मदिक्क संघर्ष यायां वानय माल । जनआन्दोलनया लिच्वलं पञ्चायती व्यवस्था हे क्वः दल । अलय दल चाय्केगु स्वतन्त्रता दत । अः संविधानय दल चाय्केगु स्वतन्त्रता दः । मुनयगु व सड्गठन याय्गु अधिकार फुक्कसिता दः । थजगु इलय विद्यार्थी संगठन याय्गु अधिकार फुक्कसिता दः । थजगु इलय विद्यार्थी संगठनत खारेज याय्गु प्रजातन्त्र विरोधी ज्या खः । न्ह्यागु हे नामं याःसां व अप्रजातान्त्रिक ज्या खः । पञ्चतयसं बिचः ता कुनयगु स्व सेलीं थःगु काल थमनं हे सःतः थें विद्यार्थी संगठनतय्ता प्रतिबन्ध याय्गु नं सरकारया लागिं थःगु तुतिख्य थमनं पां पालय्गु थें जुई ।

इगाप

ख्वप नगरपालिका पाखं पिथाडः च्वंगु ख्वप पौ बः छि पौ ख्य् बांलागु च्वसु त बियो ग्वाहाली याडः दिसँ । उगु रचनाया ल्य ज्या याडः पारिश्रमिक बियगु खाँ ख्वप नगरपालिकाया २०७७ श्रावण २६ गते च्वंगु बैठकं क्वः छ्य्गु खाँ ब्याक च्वडा ।

सम्पादक
ख्वप पौ

भी धुकुतिइ जायेकिइपिं भी मोही

भीगु भाय्या धुकुतिइ पिंनं दुहाँ वया चवंगु शब्द नं दु । थुकिं पिहाँ वना चवंगु शब्द नं । पिंनं दुहाँ वःगु शब्दं लहानाः तना-चवंगु शब्द नं दु । भीगु भासं पिहाँ वनाः मेगु भाषाय् जक ज्यले धुकूगु शब्द नं दु । भाषा-भाय्, स्वर्ग-सर्गः, देश-देय्, थपिं पिंनं दुहाँ वःगु शब्द माने यानातःगु दु ।

चाकुसि-चाक्सी, अलःकइ-अल्काइ, छाये-ड्याक पर्नु श्व भीगु भाषां पिहां वना चवंगु शब्द धयागु स्पष्ट जू । अले भीगु भाषाय् नं उलि हे म्वाना चवंगु दु ।

पिंनं दुहां वःगुलिं लहानाः तनाचवंगु शब्द बागमती, बिष्णु-मती, मनमती आदिया शब्द भीगु भासं माले मानि ।

भीगु भासं पिहां वनाः मेगु भाषाय् दुकयालिं भीसं थःगु धकाः मसिये धुं कूगु शब्द 'लब्सी' यात फ्रीसं थः नाला चवना ।

मेगु भासं पचे याये धुकूगु आगन्तुक शब्द ने पाल, कोशी (खुसि) थमित थःगु जलय् दुथ्याका चवना ।

थुकथं भीगु भाय् धुकूया सन्दर्भ थियाकथं छःनेसं श्वहे 'धुकू' खँगवःनं खने दःवइ, गुकियात याकनं वालेकुले याये माःगु दु । धव धुकूथें भी जाकिकू वाक् दु । श्वहे स्वयाः भी आः सफूकू ब्वनेक् आदिनं दत ।

हासा, तिसा, लासा थें थौं चवसा, चवसापासा नं दया वल । मचाकामि, ज्यामि, यमि थें चवमि, चिउमि, ब्वमि आदि नं छ्यला ज्यलाय् खने दत । ब्वखँ, ज्याखँ आदि थें थौं चिनाखँ, चवखँ आदि सकतां ददं वया चवन । श्वहे कथं वाक्, जाकिकू, फिकू आदि स्वयाः थौं सफूकू ब्वमिकू थमित नं भीसं ब्वने खन । 'कू' जकया पूर्वरूप थौं खने दुथें कुलि, कुथि आदि दु ।

कुलि--लाय्कुलि-लाय्कू, थकुलि-थकू,

न्वकुलि-न्वकू

कुथि--जाकिकुथि-जाकिकू, वाकुथि-वाकू,

मूकुथि-मूकू

कुति--छकुति-छकू, लाकुति लाकू,

बवयँकुति-बवयँकू ।

आः छगू मेगु 'कू' श्वहे 'धुकू' खः । श्व वाक्, जाकिकू, सफूकू थज्यागु हे 'कू' 'धुकू' खः । तर वाक्, जाकिकूया पूर्वरूप वाकुथि, जाकिकुथि थें मजुसैं (धुकुथि मजुसैं) धुकुति जक खने दु । अले वाकुथि, जाकिकुथिया 'वा', 'जाकि' या अर्थ त्याजिउ थें श्व धुकुतिया 'धु' या अर्थ नं त्याजिके थाकुनि ।

श्व 'धुकुति' नेपाली नंदु । थःगु पहः कथं 'ढुकुटी' थौंया त्वचु दु । आः श्व धुकुति अथवा ढुकुटी नेपाल भाषां नेपालीइ वनला ? अथवा नेपालीं नेपाल भाषाय् दुहां वलला ? थथे न्यहसः ह्याः थुकियात माःछि भनं कसिइ चुलाः म्हसिइका स्वये ।

श्व 'ढुकुटी' नेपाली गाक्कं चलन चल्लिइ वयाः म्वानाचवंगु दु । नेपालीया लागि श्व नकतिनिया शब्द नं मखु । उकिं श्वयाके यक्व नेपाली पहः नं दु । 'ढुकुटी' या 'ढ' नं मूर्धन्य, अले 'टी' नं १ श्व मूकू आपाः मज्यः ।

मूर्धन्य व श्वया ई ('टी' या ई) दीर्घ दुसा धवया रूप नेपाल भाषाया याउँक (दंत्य व ह्रस्व जुयाः) धुकुति जक जुया चवंगु दु । उकिं धव नेपाली मखयेत नं थाकुल ।

विख्यात भाषाविद् श्री बालचन्द्र शर्माजु नं नेपाली भाषा शब्द कोशय् श्व 'ढुकुटी' यात गर्न नं वःगु मवयंसैं नेपालीया हे याना तःगु दु । उकिं थुकियात काचाक्क नेपालीया मखु धकाः धाये मछिन ।

बरू नेपालीं नेपाल भाषाय् दुहां

वल धायेत हे जकं प्रमाण दःवल । तर थुकिइ भीपिं लुदने फइमखु । छाय्धाःसा नेपाल भाषाया नं श्वया न्वचुकुचु म्हागः थौंतिनिया छ्यला ज्यलाय् वःगु मखु । श्व खँगवः नेपाल भाषाय् उलि हे पुलां खयाःनं थौं नं उलि हे चुलु चुलु चवंक न्हं नं तिनि, व सजीव नं तिनि ।

श्व 'धुकू' या पर्यायवाची शब्द 'भण्डार' अले 'कोश' दु । अले 'कोश' जक संस्कृतया तत्सम जुयाः नेपाली व नेपाल भाषाय् निथासं दु । अले 'भण्डार' जक संस्कृतया भण्डारगाया सन्तान खः । श्व नं नेपाली व नेपाल भाषा निगुलिसं ज्यलाचवंगु दु । श्व 'भण्डार' नेपाल भाषाय् दुहां वया चवंगु नं पुलांगु खँ जुये धुकल । गथे भण्डार खाल, भन्नाखा क्यब, भन्नापुखु आदि । श्वहे 'भण्डार' शब्दया भन्डारी, भन्डिल, भँडेल, भारि, भनी आदि नं बवल्लं वनाचवंगु दु, गुकिया अर्थ भन्डारय् च्वनिम्ह मनु खः । नेपाल भाषा लिसैं संस्कृतया स्वाप्पू गाकं पुलां जुया ब्यूगुलि नं चवय्यागु शब्द पुलां जुयाः नं संस्कृत शब्दया हे तद्भव शब्दत खः । श्व थें हे आः श्व धुकू नं पुलां खःसां संस्कृतं वलला ? थन श्व न्ह्यसः मवइ मखु । पुलां सफूली 'भन्डार कुथि' छगू नं प्रयोग दु ।

श्वहे कथं 'धुकुति' या 'कुति' यात नं कुति जक लुममंकुसे थन कुथियात बांलाक लुमंके माःगु दु । छाय्धाःसा कुथि पूर्वरूप खःसा वया लिपाया रूप कुति खः । श्व कथं, आः 'धुकू' या पूर्वरूप 'धुकुति' खने दुथें धुकुतिया पूर्वरूप दुकुथि धवदुउ वइ । श्वकथं आः 'ढुकुटी' नेपालीया मौलिक खँग्यः मखु धायेत भीत तसकं हे अःपुइ धुकल । अथे हे आः नेपाली शब्द कोशय् श्वयात नेपालीया हे खः धकाः संकेत विया तःगु

सच्छि त चयनेगूगु स्वप पौ, बःच्छि पौ (पाक्षिक)

भूठ खः धकाः साबित यायेत नं भी छति हे लिचिले माःगु मन्त ।

आः थुकियात धुकुति-दुकुथि ब्वया च्वना श्व नं छकः चर्चा याये । 'द' आखःया 'ध' जूवनिइगु सूत्र कथं आः छगू निगू खँवःत उदाहरणया लागि ब्वये, थथेहे इहि इत्यादि ज्याया ह्यखुनु जुइगु ज्यायात दुस्वः धका धया च्वंगु दु । श्वहे दुस्वःयात गुलि नं स्थानीय भाषं दुसः धुस्वः, धुसः धकाः न्ववाना च्वंगु दु । (श्वया अर्थ खः दुस्वये अथवा दुस्वये कथं 'दुस्वः' दःवःगु खनेछि) थथे हे 'लः दंक फये' या मेगु न्वचु 'नाः धांक फये' नं दु । हानं लुदंक नयेगुया लुधंक नये नं दु । थुकैल्यु 'दुकुथि' या 'दु' 'धु' जूगु त्याजित । आः कुथिया 'थि' 'ति' गुकथं जुल श्व नं लुमंका स्वये । 'ऊँठ' या 'ऊँट', 'हाँथि' या 'हाँत्ति', 'हाथ' या 'हात' 'सिथिनखः' या 'सिति नखः' चुरस, चुरथ, चुरत आदि थें 'कुथि' या 'कुति' जुइ, धुकुति जुइ । (थन उँठ्या पूर्वरूप 'ऊँष्ट', हाँथिया पूर्वरूप 'हस्ति' हाथया पूर्वरूप 'हस्त' नं दनि) । उकि थमित इवःलिक थथे खनेमाः । ऊँठ-ऊँट-ऊँट, हस्ति-हाँथि-हाँत्ति, हस्त-हाथ-हात आदि ।)

'ह' या तःगु प्रकृति मध्ये लिउनेया 'ह' (महाप्राण) न्हय. ने न्हयाःवंगु नंदु । गथे- कुन्हु-खुनु (थथे 'न्ह' याके च्वंगु 'ह' थाहाँ वया 'कु' या 'क' याके च्ववंबले खुनु जुल) मुथु-म्हुतु (दोलखा भाषाय् मुथुया 'थु' याके च्वंगु 'ह' नं 'मु' याके च्ववंगुलि 'म्हुतु' जुल) जुथें हे 'दुकुथि' या 'थि' याके च्वंगु 'ह' 'दु' याके च्वनाः 'दु' 'धु' जुल 'थि' 'ति' जुल थुकथं

धुकुति खँवः सिद्ध जूगुलिइ गाक विश्वास याये छिन ।

नेपालीया 'दुकुटी' शुद्ध नेपालीया थःगु मा बँ खँगबंः (धरातलया खँगवं) नेपाल भासं वंगु खः । भीगु धुकू नापं लिघाना वइगु मेगु पिकू नं दु । छघला ज्यलाय् थथे धुकूपिकू दु । उकि हे श्व 'धुकू-धुकूति' लिपायागु खः,

खँ मन्त । खँ बांलाक क्वःजित 'पिकू' दयाः हे श्व 'धुकू' यात हूमसिके फत । श्व 'दुकुथि-पिकुथि' या हे 'धुकु-पिकु' खत । अथवा 'दुकुथि' या हे 'धुकुति'- 'धुकू' खत । नेपाली 'दुकुटी' या 'दु' व 'ढी' मूर्धन्य जुइगु नेपालीया स्वभाव खः । गथे नेपाल भाषाय् धकि, धवाखा, तुखुचाया नेपालीइ ढकी, ढोका, टुकुचा, जूथें संस्कृत वृद्ध, त्रुति, स्थान आदिया नेपालीइ बूढो, टूट, ठाउँ जूथें थःगु पहः कथं 'धुकुति' या 'दुकुटि' जुल नेपाल भाषाया 'इ' (ह्रस्वगु) या नेपालीइ 'ई' दीर्घगु जुयेगु नं श्वया हानं मेगु निगूगु पहः दु । थथे- नेपाल भाषाया ज्यामि, क्वाति, थेमि आदिया नेपालीइ ज्यामी, क्वाँटी, ठिमी थें धुकुति-दुकुटी जुल ।

मेगु छगू लुमंके माःगु खँ नं दनि । संस्कृतय् 'कोष्ठ' दनि । श्व नाप मिले जूगु छगू क्वथा दनिसा श्वहे कुथि नं दनि । श्व नं थन बिचाः याये माःगु खँ जुइ । यक्व न्हयवनिसें श्व भाषानाप संस्कृत पेषु वये धु कूगु खः । श्व भीसं 'धुकू' या धुकुति थें 'पिकू' या विकुतिया प्रयोग धुकुति पिकुति राजां काः धों गुजु खिका हे नं ? ल्वः मंके मजिउ । तर भी 'थि' सँगवःया लिआखः दु । दथु-पिथुया दुथिपिथि नं ज्यः । अले तु-तुथि व वाथि-ननि नं दनि ।

धवया न्हयःयागु रूप दुकुथि खः । छायाःसा श्व हे नापं 'पिकू पिकुति' या पिकुथि नं दु । थुमित श्व 'दु' व 'पि' यात थुकथं ह्यसिइके फु दुहाँ-पिहाँ, दुने-पिने, दुत-पित, दुकुलु-पिकुलु, दुथु-पिथ, दुकाये-पिकाये इत्यादि स्वयाः व मित कथंछि मिखा ब्वया । आः छं अन थन याना च्वने माःगु

थुकथं थन थुकियात लुमंकेगु छु' लें चाला वः । न्याये-न्यताः, कुये-कुसा, किये-किपालु, छिये-छिपा थें क्रियाय् चुलाः स्वयेबले कुने-कुथि तक लुमंके थाय् लुया वःनि । गथे कोष्ठ-कुथि भीसं लुमंका नं थथे धया च्वना ।

कुति जकया लितंसा सिघाता

सच्छि व चयनेगुगु स्वप पौ, बःछि पौ (पाक्षिक)

सँवःत-आसाकृति, ल्हासि-कृति, फिल्कृति, ल्हासाकृति, कुसाकृति, सितिकृति आदि नं दुगु जुया चवन । कुले वालेया ज्यां लेहें बुया वःगु लेहें बुसात नं थथे व्यया चवना ।

मोहीया मां बँ (धरातल) मही मखु ह्मय्-ह्मच खः- 'ह' (महाप्राण) लिउने न्ह्यःने वयाः दुकुथि धुकृति जूसा 'ह' न्ह्यःने लिउने वनिइगु प्रकृति नं दु गथे- भगिनी वहिनी । हानं लिउने वनाः बहिनी-बइहनी-बैही थ्यं क जूवने धुंकूगु दु । थथे हे 'ह्मय्-मोही' यात ध्वाथुइके । भगिनी-बहिनी-बैही धाये बले थन जँ अपायसकं मरु । अथवा भाषाविद् पुचल्य् श्वया जँ ज्यना चवने धुंकूगु खँ खः । तर श्व 'ह्मय्' (नेपाल भाषाय्) तद्भव 'मोही' खः धयागु सुनानं प्रस्तुत नं मयाःनि । गनं मान्यता बिये धुंकूगु खँ नं मखुनि । अयनं दसि सहित 'ह्मय्' या तद्भव मोही खः धयागु खँयात थथे ढवया चवना ।

खला नेपाली शब्द कोषय् श्व 'मोही' या पूर्वरूपया संकेट 'मही' क्यना तःगु दु । अयनं महीया पर्यायवाची शब्द श्व 'मोही' ला ख हे मखु । 'मही' (संस्कृतया) अर्थ 'पृथ्वी' खः । अले 'मोही' या अर्थ बालि पुलिहम मन् खः तर अयसां थुकिया अर्थय् थुकथं स्वापूला अवश्य दु । थथे 'मही' या अर्थ पृथ्वी खः सा थन पृथ्वी व बँ धायेगु निकानं मपाः । अले मोहीं नं बुइ (पृथ्वीइ) ज्या यानाः बालि दयेकी । थुकिया अर्थ उलागु अनुसार महीया सन्तान मोही नं जुउ वने फु । श्व भीसं माने यायेमाः । तर आः श्वसिबे नं क्वातुगु प्रमाण नापं 'मोही' या पूर्वरूप 'ह्मय्' थथे भोसं थुया काये ।

'मही' नं 'मोही' जुल खः धायेबले

'ह्मय्' नं थथे आखः ग्वलं 'म' 'ह' थुलिर्माछ ऊलाःगुलि 'मही' या हे खः थ्यं क धाये छिं । तर श्व 'ह्मय्' ह्लापां क्रिया जक बोध जुइ । श्व क्रिया कथं कायेवले 'बालि ह्यये-बालि ह्यः वने' थथे ध्वाथुइ । हानं श्वया मेगु खँ बुइ, 'म्वाःमदुगु हाये, श्व मचां म्वाः मदुगु ह्मया हल' थ्य जुइ । श्व निगूया अर्थ ऊलाः । थःत दयेकेत इच्छा यायेगु हे श्व म्हयेया अर्थ खः । आः श्व हे 'म्ह्ये' क्रिया जक मजुसें बालि म्हयेका च्वनिम्ह व्यक्तियात धाइगु खँवः थ्यं क जुल ।

श्व 'म्ह्य' सँवः नं मात्र म्ह्य् जक मखु । श्वया नं पूर्वरूप 'म्हच' दनि । थथे 'म्हच' बालि पुले यंकल' 'म्हचयाके बालि काःवने' आदि । थुकथं स्वयेबले आः भन श्व 'मही' या मखया वल । छाय्धाःसा 'म्हच' या 'च' 'मही' याके स्वायेगु छु हे लँ खने मरु ।

थथे 'म्हच' धकाः नेवाः भासं कलाःयात नं धाः । श्व आः नं ख्वपय् पुलापिसं धाःनि । अले धौख्यः मिपिसं नं श्व 'म्हच' कलाः या अर्थय् छ्यला च्वनि । थौं हे नं श्व खँयात थुइकेगुसा पन्नाप्रसाद जोशीया नेपाल भाषा शब्द कोशय् ढवने दु । उकिसं 'म्हच' मखु 'म्हाच' तया तःगु । कथं काथं, पंचा-पाँचा, कसि-कासि थें थथे म्हच-म्हाच जुये फइगु श्व प्रकृति पिनेया खँ मखु ।

पिगः (पवाः) या लागि बालि बिइम्ह म्हच-म्ह्य, नुगःया लागि न्ह्याबलें मतिना याइम्ह म्ह्य-म्हच (कलाः) जीवनया लागि हे निःशंक ग्वहालि व लिधंसा जू । श्व म्ह्य-म्हच थथे शब्दय् जक मखु क्रियाय् नं थथे हे म्ह्य-म्हच हे खः । धाये कि

नेपाल भाषाया क्रियाय् 'य' गणया क्रियाय् थथे 'च' लुयाः वः । काये-खापां कायेया प्रेरणार्थ काये काके जुये माःथाय् पुलां च्वपुलिइ काचके हु । अथे हे स्वये-मिखां स्वयेया प्रेरणार्थकय् स्वके जक धाइथाय् पुलां च्वपुलिइ 'स्वचके' नं दु । थथे काचके, स्वचकेया 'च' या हिला रूप 'य' धाये छिं । उकि काये-धेवा काये, स्वये-मन स्वयेया याके अर्थे ध्यवा कायेके, मन स्वयेके दु । श्व खँ नेपाल भाषाया थःगु पहः कथं 'च' या 'य' ज्वीगु सूत्र अनुसार हे दु । थथे म्हयाच म्हयाय्, ग्वाच-ग्वाय् । अथे हे म्हच-म्ह्य् ।

आः श्वहे 'म्ह्य' शब्द 'मोही' गय् जुउवनि श्व खँ नं गथे त्याछिये । नेपाल भाषाय् अय् धाइथाय् नेपालीइ 'इ' न्वःवायेगु प्रकृति दु । थथे नेपाल भाषाय् मय्जु, सँय्जुया मैजु, सैजु, जुइ । थथे धायेगु हे 'मइजु' 'सइजु' यात लुमंकेज्यु । श्व कथं नेपाल भाषाया म्ह्य नेपालीइ ('य' या 'इ' जुयाः) 'म्हइ' जुइ । अले न्ह्यःनेया 'ह' लिउने ज्याःवनिगु सूत्र अनुसार 'म्हइ' या 'महि' जुउवनी । 'मल' या 'मोल' 'मलाइ' या 'मोलाइ' धका न्वःवाःवथे महिया नं 'मोहो' ज्वी । सिकःमि, दँकःमिया सिकर्मी, उकर्मी थें (ह्रस्व 'इ' या 'ई' जुयाः) मोहि या मोही थथे सिद्ध जुल । थुकथं आः आःपुक ढवने म्हच-म्ह्य-म्हइ-महि-मोहि-मोही थुकथं धवयागु रूप त्याजिउ वल ।

म्हच
म्ह्य
म्हइ
महि
म्वहि + मोहि
मोही ।

**स्वप नगरपालिकाता न्ह्याबले सफा,
सुगधर तय्गु सकल नगरवासीतय्गु कर्तव्य स्वः ।**

थःगु रूप मामां ... अरूप जि

पूर्ण वैद्य

गुलिं ज्ञान

व्यवहारय् हिले मफया
थौया बजारं
जिन्दगी - जि

तःकः ख्वं जुयाः
लिहां वयागु दु ।
थःगु हे भाः तंगु
श्व शहर दुने
चा ह्युह्यु

रंगीचंगी ताहाः थें बाः वयाच्वंगु
सभ्यताया म्ह्य् चुलुयाः -

तः कः जिं थःत हे त्वः फिया
वयागु दु -
थम्हं हे थःगु हुलिया -
ब्युवइगु दु ।

प्रचलित मूया

शख्त अःखः जि

न्हिथं अवमूल्यन

अवमूल्यनया

त्वाथलं कुतुं वयाः -

वैस प्वचिना हयागु

दक्वं रूप थःगु

सच्छि थाय् चिच्चा दनाः वाःगु दु

गुलिं मनूतय्गु क्रुर अहमय् हानाः नं

रूप जिगु चंदंगु दु -

गाः ध्याचः या श्व लँ दुवातय्

स्वयेहे मलाकं

वं श्वं मदयेक लाःथाय्

न्हयावंगु दु ।

थथे जि थौ

थम्हं हे ग्वयागु आकृतिं

थः भिरिकृति जुइक गुनागु दु

थःगु हे रूप, थः हे विखण्डित - जि

कुचा कुचा जिन्दगीइ -

बेरूप म्वानागु दु रूप मामां

सीमितता व अनिश्चिततां

थः त ल्हयया ल्हयया- भौचां स्वथें

जिं थःगु आकाश माः वया

ईया जति प्युप्युं

ईया खिउँलं खतं नःगु दु गुलिं

किलं नःगु पुसा थें

सान्त्वनां जक पर्का तःगु - जिन्दगी श्व

न्हयाथाय् नं प्यनातःगु

कँकँ तारया बारय् जक तक्यनाः

जिन्दगी जिगु -

तःथाय् गुगु दु ।

छं स्यू ... ?

जिन्दगी - जि

गूगु थाय् पतिकं

जिगु ई - नागां खने दुगु दु

घालं ति स्वः स्वः वः थें

अन, जिगु सत्यया - विभत्स / विसंगति ज्वयावःगु दु

कित्या किया जक

कतः या भाग्यया हे

बनेज्या याइगु (बेच बिखन याइगु)

श्व शहर - बजारय्, वाःथाय् पतिकं जिं हानं

थः त स्वः वया

चुं दंगु थःगु रूपया चुंचां

सिनाः काः वया

स्वानाः चकंकेत सखे,

जिं हानं थःगु बँ माः वया

श्व मोल तोलया जक दुवातय्

हानं जिं

थःगु म् न्यंवया

थःगु बिचाः ग्यः वया (ह्यू वया)

श्व शहर- बजारया व्यवहारय् ।

ने. सं. १११३ बछला

मलमासनापां जनताया बिचः

आशा कुमार चिकंबजार

चन्द्रमास अथेधाय्गु तिमिलाया गणनाया ल्याखं स्वदाया छक वड्गु मलमासता अधिकमास नं धः । नपां पुरुषोत्तम महिना वा हरिप्रिया मास जक नं धाई । हिन्दु धर्म दर्शनया थी थी द्योया भाव भक्ति नपां नय्गु नसा व पुजा विधि नपां उकिया फल प्राप्तिया खाँ नं धायो तःगु दै । हिन्दु दर्शनय् सृष्टिकर्ता ब्रम्हा, पालानकर्ता विष्णु, संहारकर्ता महाद्योया महिमात च्वजाय्कः तःगु दः । भगवान विष्णुया दस अवतार दुनय न्हापांगु अवतार मत्स्य अवतार धायो मलमासया इलय मत्स्यनारायणया मेला लगय् जुई गुम्हा मत्स्य नारायण मच्छेगाउँ, छालिड, खवपया माहाकाली पीठया क्वसं अँचा पुखुली विशेष मेला लगय् जुई । नपां जलाशयनय् च्वंम्हा नारायण याता म्वँ ल्हूकः पुजा याड्गु नं चलन दः । गुगु यँ या बुद्ध निलकण्ठ, नारायण अथे धाय्गु बुढानिलकण्ठ नाराद्यो थाय् नं भक्त जनपुं पुजा यो वानिगु चलन दः । उकीं थुगु महिनाया विष्णुया साधना याडः, दान, जप, तप याडः आत्मशुद्धीया लागिं अनेक ब्रत, धलं व पुजा याड्गु चलन अःनं दःनि । गुकिं आध्यात्म चिन्तनया मनूतय्सं बैकुण्ठ वाय लाई वा आत्मा शुद्ध जूसा बैकुण्ठ बासलाई धाय्गु विश्वास याडः च्वनि ।

दाच्छिया ३६५ न्हँ सौर्य क्यालेसण्डर काथं दै । अलय (लुना) चन्द्रमाया ल्याखं याड्गु क्यालेण्डर (भित्तेपात्रो/पात्रो) सं हि डान्हूया छगू महिना स्वीन्हूया लच्छी वा नेगू महिना दै । गुकि चन्द्रमा श्वड्गु 'श्व' व गानिगु 'गा' याडः लच्छी ल्याखाई । अलय नेवः समाजया बुद्धि नं वहे तिथि ल्याखं याई । श्व ल्याखं हिन्द्यगु पुन्ही थथे दः -

१. बैशाख महिना - स्वायां पुन्ही / चासुपुन्ही
२. जेठ महिना - पलाँती पुन्ही (ज्या पुन्ही)
३. असार महिना- दिल्ली पुन्ही
४. श्रावण महिना - गुन्ही पुन्ही
५. भाद्र महिना - अन्या पुन्ही
६. असोज महिना - कतिं पुन्ही
७. कार्तिक महिना- सकिमा पुन्ही (सकिमिला पुन्ही)
८. मंसिर महिना - योमारी पुन्ही (धान्य पुन्ही)
९. पौष महिना - छ्याला पुन्ही (मिला पुन्ही)
१०. माघ महिना - सिपुन्ही
११. फागुन महिना - होलीं पुन्ही
१२. चैत्र महिना - साँको पुन्ही

अलय मलमास अथेधाय्गु पुरुषोत्तम मासया पुन्हीता धःसा १३. अनला पुन्ही जक धाई ।

उकिं चन्द्रमाया गति काथं गुगु दायँ छगू बिस्कं महिना लाई उकिता हे अधिकमास वा मलमास धाई ।

धार्मिक महत्त्व : थुगु महिना भगवान विष्णुया तस्कं योगु महिना खः । थुगु इलय याड्गु साधनां दुगाँछि फल दैगु जन विश्वास दः ।

थुगुइलय छु याय्गु : थुगु इलय विष्णुया थी थी रूप मत्स्य नारायण, बुद्धनिलकण्ठ नारायण (जलाशयुक्त) अलय नरसिंह या पुजा आरधना याडः विष्णुया लुमन्ति भाव भक्ति याडः गीता ब्वनय्गु दान, जप, तप, सत्कर्म याय्गु अलय जिवयता तिगु सात्विक भोजन याय्गु, डा या ला मनय्गु नं याई । संयम जुय मःगु महिना काथं नं थुगु महिनाता लुमांकः च्वंगु दः ।

छु मयाय्गु : श्व मलमासया इलय तिथि, लगनं वैगु ज्यात इहिपा ब्रतबन्ध, गृह प्रवेश नपां न्हँगु ज्या मन्ह्याकय्गु, मांगलिक ज्या मयाय्गु ल्वापु मयाय्गु, कतया खाँ मल्हाय्गु, छलकपट, जःजि मयाय्गु गुगु ज्यायात धःसा पञ्चमहा पाप लाडः नर्क भोग यायमाली धायो तःगु दः ।

विशेष फलः थुगु इलय यागु धर्म पाप मोचन जुयो यश (नां) पावय जुड्गु, मनय शान्ति दैगु, पूर्वजपिनिगु कृपा दयो छँ शान्ति दैगु, गुकिं मोक्ष प्राप्तिया लापुं चालिगु धायो तःगु दः । गुकिं थःता जक मखु सकलसिता भिं याडः देशय शान्ति, सकलसिय भिं उसायँ दयो याडागु ज्या सफल जुयो मोक्ष प्राप्त या लाँपु चाई । उकिं आत्मा शुद्धी, भक्ति व मोक्ष प्राप्त याय्ता मलमासया महिना तस्कं भिं धायो तःगु दः ।

धार्मिक आस्था छखय दःसा मेदखय उगु इलयया सामाजिक व राष्ट्रिय कानुन हे धर्म जूगुलिं मनूयाता नैतिक रूपं चियता पाप व धर्मया ख्याचव बियो तह लगय याडः तःगु जुल । धर्मया दुनय ब्वलाडः च्वंगु नैतिक नियमं समाजय छुं भाति जूसां चिडः तःगु पक्का नं खः । चौथो पाँचौं शदीसं ब्वलांगु धर्म धःसां नं धार्मिक ग्रन्थ दुनयया ई नपां भेलय पुडः च्वंगु नीति नियमता हछ्याडः ई नपां चोतुल वांगु नीति नियमता वाँछवयो चित्तशुद्धि, मनशुद्धि, त्याग, तपस्या, देशत्व जनताया सेवा याय्गु, मः थाय् दान याडः पूण्य याडः तय्गु ज्या याड्पुं मनूतय्ता यश पावय जुड्गु हे पुण्य खः धाय्गु थुड्के मः ।

खप नगरपालिकाया ज्या भवः त

अमूर्त सम्पदात न्हूंगु पुस्ताता लः ल्हाडः तकय् मः

वैशाख २२ गते

देछिया गरिब जनताया सेवा जुयो च्वंगु, गुकि थुगु जनताया अस्पताल

काथं हज्याडः वगु नपां छुं भाति अस्पतालय जुगू मगा मचः नं ल्हवडः यंकय्ता जनतापाखं धायो वगु तस्कं बांलागु खौं खः गुकिता तुरुन्त ज्यंकय्गु कुतः या खौं नं ब्याकः दिल ।

वडाध्यक्ष रवीन्द्र ज्याख्व

(९) जुं न्ह्यलुवा सांस्कृतिक गुरुपिन्ता मदिक्व नगरपालिकां हानय्ज्या याडः वयो च्वंगु खौं नपां नगरबासी सांस्कृतिक गुरुपिनिगु सल्लाह काथं थुगुसी नगरपालिकां 'दाफा प्रदर्शनी' याय् तांगु खौं ब्याकसे उगु ब्वज्या खय दुतिनय्ता मःगु नियम व ज्वलंया खौं काडः दिल ।

खप नगरपालिका वडा नं ९ या ग्वसालय मंगलवार स्थानीय न्ह्यलुवा सांस्कृतिक कःमिपुं मुंकः नगरपालिकाया ग्वसालय जुइगु दाफा ब्वज्याया तयारीया इवलय छलफल व बिचः न्यनयता मुंकगु ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं दाफा भजनं ऐतिहासिक घटना व तथ्य खौं दाफा भजनया म्ये पाखं हालः न्यंकः वयो च्वनिगु उगु पुर्खा त्वः तः तकगु अमूर्त सम्पदात ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तयो न्हूंगु पुस्ताता लः ल्हाडः तकय् मः गुलि वः यासे मथ, देगः, सतः फल्चा, ल्वहँहिहि थें भ्नीथाय् थःगु भाय, तजिलजि, म्ये, सङ्गीत, प्याखंत नं सम्पदा हे खः धायो दिसे दाफा भजनं नागरिक पिन्ता स्वस्थ व निरोगी जुयो च्वनय्ता नं ग्वाहाली याई धायोदिल ।

पूर्व वडाध्यक्ष विष्णु बहादुर मानन्धरं दाफा संस्कृतिया इतिहासया खौं काडः दिसे दाफाया थ्या साफू भ्वाथ जुय धुंकगुलिं हकनं लिपिडः च्वय् मःगु नपां भाय् व खौं वः या शुद्धता ह्यमः धायो दिल ।

सांस्कृतिक गुरु पञ्चलाल लाछिमस्युं दाफा भजनय् न्हूंगु पुस्ताया मन क्वसायकय्ता ज्या याय् मःगु, पुलांगु परम्परागत लय व बोलीखय् अः याय्गु समसामायिक विषयलय् म्ये चिनय फःसा न्हूंगु पुस्ताया मन सालय् फौगु खौंकाडः दिल ।

मेम्हा सांस्कृतिक गुरु विष्णु बहादुर मानन्धरं दाफा - भजनया खौं नं अध्ययन-अनुसन्धान जुयो च्वंगु खौं कुलः दिसे ख्वपया दाफाभजनता ह्दाय तयो ज्यासानय मः धायोदिल ।

नगरपालिकां आर्थिक पारदर्शिता व जवाफदेहीताता ह्दाय तयो वगु खौं ब्याकसे वयकलं नगरपालिकाया खर्च व आमदानी न्ह्याब्लें फुक्कसिया हःनय पिब्वयो वगु नपां जनताया चिच्या-चिच्याहांगु गुनासा (खौं) तः नं जिम्मेवार जुयो ज्यंकय्ता जुयो च्वंगु खौं ब्याकः दिल ।

खप नगरपालिकां खप नगर ब्यागु दाफा भजन ब्वयगु सूचं पिता ब्युसेलीं सार्वजनिक सूचं काथं जेठ १० गते तकया दुनय वडा कार्यालयसं नगरपालिकाया प्रशासन शाखा व जनज्योति पुस्तकालयसं थः थः गु पुचः या नां देछाय (दर्ता याय्) मः । उगु ब्वज्या व्यवस्थित याय्ता नगरपालिकां न्ह्यलुवापुं नपां सल्लाह याडः थी थी नियमत नं द्यक्, सार्वजनिक जानकारीया लागिं सूचं बिय धंगु ग्वसाखलं धःगु दः ।

खप अस्पतालपाखं म्ह्वचा धेबाकायो, भिगु उपचार बियो वयो च्वंगु खौं ब्याकसे वयकलं थुकिं नगरबासीपुं जक मखु देशां

कला संस्कृतिं जःगु नगरता म्वाकः तैगु किपा च्वज्या

वैशाख ३० गते

नेपाल क्रान्तिकारी युवा संघ व नेपाल क्रान्तिकारी विद्यार्थी संघ द वडाया ग्वसालय मंगलबार जुगु स्थलगत किपा च्वज्या व टंग अफ वारया धिं धिं बल्ला कासाया सिरपा लः ल्हायगु ज्याया मू पाहाँ ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं किपा च्वज्यासं किपा च्वयगु जक मखुसैं उब्लेया समाजया छगू स्थल्लागु साहित्यया किचा नं क्यनि धायो दिल ।

व्यकलं फसिदेगः हकनं दानयगु इवल्य् छम्हा किपा च्वमिया लिधंसा कायो अः यायगु फसिदेगः या स्वरूपय दयकगु इतिहास प्वलः दिसे कला, संस्कृति व नखाचखां तःमिगु ख्वप नगरता अभ् म्वाकः तय्ता किपा च्वज्यां ग्वाहाली याइगु खाँ काडः दिल ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टी द वडा समितिया नायोभाजु लक्ष्मी नारायण दुवालं ब्वनामि इलयनिसैं सृजनात्मक ज्याखय लगय जुय मः धायोदिल ।

ख्वप नगरपालिका द वडाया दुजः राम सुन्दर बासी किपा च्वयगु व आखः च्वयगु बानांमनूया स्वभाव क्यनिगु खाँ काडः दिल । ग्वसाखलः या नायो रमण बोहजुंया सभानायोलय जुगु उगु ज्या इवःसं सुजी हेड्-ग्वजु, विकास तमखु, जयराम कोजु राधिका बेकोजुपिसं नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

‘माध्यमिक स्तरीय चित्रकला प्रतियोगिता’ सं वागीश्वरी मा.वि. या क्यारोलेन प्रजापति, इलाइका माक व प्रवेश एकेडेमीया

रिक मानन्धर छसिकाथं न्हाप, ल्यू व ल्यू या ल्यू लागू खः ।

अथेहे आधारभूत विद्यालय स्तरीय (६-८ तगितक्या) किपा च्वज्याया धिंधिबल्ला सं प्रगति सामुदायक अध्ययन केन्द्रया श्रेयन अवाल, आलोक किजु व माउण्ट भ्यालीया अनुष धनुके छसिकाथं न्हाप, ल्यू व ल्यूया ल्यू लागू खः ।

अथेहे आधारभूत विद्यालय स्तरीय (१-५ तगिया) धिंधि बल्लासं माउण्ट भ्याली ई-स्कूलया ईभा मारिखु, सूर्योदय मा.वि. या नवयुग सिजख्वः व रिया मुस्याख्व छसिकाथं न्हाप, ल्यू व ल्यू या ल्यू लागू खः । अथेहे टग अफ वार (खिप लुयगु कासा) ख्य् श्वेत भैरव साकोस, जेलाँ सांस्कृतिक समाज व लिवाली खुसी बगलय भौमचा पुचः छसिकाथं न्हाप, ल्यू व ल्यूया ल्यू लागू खः ।

स्तनपानया अभिमुखीकरण

वैशाख ३१ गते

ख्वप नगरपालिका व जनस्वास्थ्य कार्यालय भक्तपुरया मंकः ग्वसालय ‘मांया दुरु मत्वंकय्ता छ्यलिगु वस्तु मिइगुलि नियन्त्रण’ ऐन नपां स्तनपान खाँ स्वापु दगु निकायतय्ता अभिमुखीकरण ज्या इवः सं ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं सरकार ऐन कानुनता बांलाक छ्यःसा अपलं समस्या ज्यनिगु खाँ ब्याकसे लबजक दैगु जूसा न्ह्यागुनं याय्ता लिफः मस्वैपुं ब्यापारी तय्सं याडः

जनस्वास्थ्य बांमलागु लिचवः लाकिगु खाँ सचेत जुयमः धायो दिल ।

मांया दुरु त्वंकय मवियता छ्यलिगु वस्तु मिइगु खाँ (विक्रिकर्ता व उपभोग कर्ता) न्याइपुं व मिइपुं नेगुं पक्ष सचेत जुयमः धायोदिसे व्यकलं मांया दुरु मत्वंकिगु वस्तुत जि हे मजिइगु वा विकल्प काथं जक छ्यलय मः छाय धःसा मांया दुरु मचातय्ता अमृत सरह जुइगुलिं फछिफक्व मचातय्ता मांया दुरु हे त्वंकय् बियमः धायो दिल ।

ज्या इवः सं जनस्वास्थ्य कार्यालय भक्तपुरया कार्यालय प्रमुख अञ्जना खड्का व जनस्वास्थ्य अधिकृत कल्पना पाण्डे स्तनपानयाक्य् बियता मांया दुरु मत्वंकसिं छ्यलिगु वस्तुत नियमित याडः मचातय्गु लागिं सुरक्षित व अपलं पोषणया व्यवस्थापन याय्गु तातुडः ‘आमाको दूधलाई प्रतिस्थान गर्ने वस्तु विक्रिवितरण नियंत्रण ऐन’ दयकगु खाँ ब्याकसे ऐनता बांलाक छ्यलय्गु हे ज्या इवः या मू तातुना खः धायोदिल ।

वडा नं २ सं स्वास्थ्य शिविर

वैशाख ३१ गते

खप नगरपालिका वडा नं २ या ग्वसालय मपुनिगु ल्वयया परीक्षण व स्वास्थ्य शिविर जुथाय खप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी जुं खप नगरपालिका जनताया स्वास्थ्यता बिचःयाडः इलय-ब्यलय थी थी ल्वयया शिविरत याडः वगु खाँ नपां थौं कन्हे दीर्घ ल्वचं अपलं मनूत सड्कमित जुयो च्वंगुलिं परिवार व समाज्य हे बाँमलागु लिचवः लाडः च्वंगुलिं जनतात स्वास्थ्यया खायँ सचेत जुयमः धायो दिल ।

वयकलं मपुनिगु ल्वयत इलय हे सिडके फःसा उपचार याय अःपुङ्गु खाँ ब्याकसे स्वास्थ्य हे तहांगु धन खः धायगु थुङ्कः सकलें

स्वास्थ्यप्रति सचेत जुयमः धायोदिल ।

खप नगरपालिका वडा नं २ या वडाध्यक्ष हरि प्रसाद बासुकलां वडां याडः वगु विकास निर्माणया खाँ ज्यात काडः दिलसा श्यामसुन्दर माता, सरोज दथेपुथे, मञ्जुमैयाँ लाखा व वडा नर्स विनिता प्रजापतिं नं मपुनिगु ल्वयया खाँ काडः दिल ।

उगु शिविरय् १८१ म्हा स्थानीयपिसं स्वास्थ्य परीक्षण याकगु खःसा शिविरय् मपुनिगु ल्वय मधुमेह, उच्च रक्तचाप, पिसाब व बि.एम. आई. या परीक्षण यागु खः ।

न्हूंगु पुस्ताता नैतिक शिक्षा बियमः

वैशाख ३१ गते

खप नगरपालिका ९ नं वडा कार्यालयया ग्वसालय तुमचो, दुगुरे आवास क्षेत्रय अपराध न्यूनीकरण व सामाजिक सुरक्षा ल्यंकः तयगु विषयलय स्थानीय जनता नपां बिहीवार जुगु अभिमुखीकरण ज्या इवः जुल ।

खप नगरपालिकापाखं न्ह्याकःगु तुमचो, दूगुरे, चोखा आवाज क्षेत्रय बस्ती अपलं दयो वसेलीं लागु पदार्थ दूर्ब्यसनी, चोरी अपराधी, (खुँ अपराधी) त मजुईकेगु, आना च्वंपुं मनू तयके थः वं थः या आपसी सद्भाव म्वाकः तयता ग्वाहाली जुङ्गु खाँ वडाकार्यालयं धःगु दः ।

ज्या इवः सं नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति तुमचो, दुगुरे लागाय सरकारी कार्यालय, विद्यालय, कलेज व अस्पताल नपां दः गुलिं स्थानीय बासिन्दा व थी थी तातुना ज्वडः अस्थायी बसोबास याडः व पुं जनताया दश्वी थः वं थःया मतिं ब्वलाड्क यंक्य मःगु खाँ नपां न्हूंगु पुस्ताया सामाजिक उत्तरदायित्व कुबियकयता नैतिक शिक्षा बियमःगु खाँ नपां कानुनं अपराध धायो याय् मते धःगु ज्या मयाकयता व मयायता त्वालय् याय्पुं सचेत जुयमः धायो दिल ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय भक्तपुरया प्रहरी उपरीक्षक सूर्य

बहादुर खड्कां खपय चान्ह्य चान्ह्य छँया मु लुखाया अन्तराप खुयो यंकिगु, मचातयता हेयकः बड, यंकः लुँ यायगु तिसात त्वकिपुं लौय् तयो तःगु न्याया सामानत खुयो यंकिपुं खुँत नपां सडक दुर्घटना अपलं खानय दयो वगु खाँ नपां अपराधया खाँत इलय हे सूचं बियता इनाप याडः दिल । नपां लागुपदार्थ दूर्ब्यसनी, ग्याड फाइट, जिउ मिङ्गुं देह व्यापार थजगु घटनाया उजुरी नं वयो च्वंगु खाँनपां ब्वनयकुथिता स्वयो ज्या इवः तः दयके मःगु खाँ नं काडः दिल ।

वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्व (९)जुं अपराधपाखं समाजता तापाक्क तयता लायँ लथाय मता, ट्राफिक व्यवस्थापन व सी सी क्यामरा थाय थासय तयगु ज्या जुयो वगु खाँ काडः दिल ।

तालिमया प्रशिक्षार्थीपिन्ता अभिमुखीकरण

जेठ ८ गते

ज्या दैगु थःगु तुतिखय् दानय् फय्केता ग्वाहाली जुइगु खाँ काडः दिल ।

खप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी नागरिकपिन्ता समाजप्रति उत्तरदायी याय्मःगु खाँ ब्याकसे तालिम जीवनोपयोगी जुइगुलिं मन क्वसायक तालिमय् ब्वति काय्ता इनाप याडः दिल ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं खप नगरपालिकां व्यवसाय दर्ता याय्ता अभियान हे न्ह्याकः वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे तालिम काय धुंनिगु सीप गुली भिना धाय्गु परीक्षण याय्मः धायोदिल ।

खप नगरपालिकाया ग्वसालय बिइगु साँ च्याकिगु, ज्वरय् याय्गु स्यनिगु पाक शिक्षा, सुज्या सुयगु आधारभूत सिलाई, व एडभान्स सीपमूलक तालिमया प्रशिक्षार्थीपिनिगु अभिमुखीकरण ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजुं थःगु लाहातय दःगु ज्या (सीप) या लिधंसाय थःगु म्हासिइका पिब्वयता मार्ग निर्देश याडः दिसे न्ह्यागुं लागाय नं अनुशासन, मेहनत व सामूहिक भावना दयमः धायोदिल ।

छुं नं ज्या तःहां चिच्याहां धाय्गु दैमखु, ज्या (श्रम) ता हानय्गु बानी भीकय् दय्मः धायोदिसे वयकलं थःगु ज्या व पेशाखय् गर्व याय् फय्के मः धायोदिल ।

छम्हा मन्त्रय् छगू सीप दयमः धायोदिसे वयकलं खप नगरपालिकां लाहातय ज्या दैगु तालिम न्ह्याकः थानाया नागरिकपिन्ता लाहातय

कार्यपालिकाया दुज, रोशन मैयाँ सुवालं तालिम बिय मःगु या खाँ काडः दिसे तालिमकःपुं प्रशिक्षार्थीपिन्ता उद्यमशील जुयता घ्वाड दिसे थकय् दःगु सीप काथंया व्यवसाय न्ह्याकय्ता श्रमता माया याय्मः धायोदिल ।

उद्योग वाणिज्य संघया गौतम सुजखुं नगरपालिकां प्रशिक्षण बिय धुकः तालिम कःपिसं तालिमता खःकाथं छ्यलय मःगु नपां ब्यापारी तयसं लब नय्गु जक मखु सरकारी नीति नियमय् नं च्वनय मःधायोदिल ।

ज्या इवः सं नेपाल बैंक लि.या शाखा प्रबन्धक सुनिल थुसां थःगु लाहातय दःगु ज्या व सीप कन्हे लाहातय ज्या दयकः जीविका न्ह्याकय् फैगु लाँपु चालिगु बिचः प्वकसे तालिम कः पिसं थः हे उद्यमशील जुयता घ्वासा बियो दिल ।

तातुना पूर्वांकय्ता ब्वनामिपिसं मेहनत याय् हे मः

जेठ ९ गते

सरस्वती विद्यागृह मा. वि. एस.ई.ई. तः लापुं ब्वनामिपिन्ता लसहांसे, न्हँपुं ब्वनामिपिन्ता लसकुस व लाँपु क्यनय्गु ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं एस.ई.ई. लिपा ब्वनय्गु विषय फुक्क खप नगरय् हे दःगुलिं खपयसं ब्वनय्ता सुभाब बियो दिल ।

ल्यासे ल्याम्होपिसं राष्ट्रिय अन्तरराष्ट्रिय खाँ

थुइकः च्वनयमः

जेठ 8 गते

ख्वप नगरपालिका वडा नं १ पाखं न्ह्याकः च्वंगु हिन्हूया निःशुल्क उद्घोषण (एमसी) तालिम शनिवार व्वचाल । ल्यासे ल्याम्होपिसं सार्वजनिक न्वचु कला, दबु न्ह्याकय्गु क्षमता, आत्मविश्वास व सञ्चार दक्षता ब्वलांकय्गु तातुडः न्ह्याकगु तालिमय नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याञ्जे प्रेम सुवालं ल्यासे ल्याम्होपिसं राष्ट्रिय अन्तरराष्ट्रिय विषय थुइकः च्वनयमःगु खाँ नपां खाँवः धुकु अपलं दयकः, शुद्ध, चतुवाकः भाय ल्हाय सय्केमः धायोदिल ।

वयकलं ल्यासे ल्याम्होपिसं अन्धविश्वासय मखु विज्ञान सम्मत विचः तय फयकेमः धायोदिसे न्हँगु पुस्तां ज्या इवः खय दुर्तिपिनिगु (मनोविज्ञान) मनया खाँ व पेशा काथं न्वचु तयसःसा बांलाइ धायोदिल ।

नेपालय मतपत्र म्वःगु विद्युतीय मतदान व विदेशं अलय देशं दुनयनं हे मतदान याय्गु खाँ बय बय जुयोच्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं सं.रा अमेरिका व भारतय् थ्व नेगू काथंया मतदानय हे धाँधली जूगु बुखाँ प्याहाँ वयो च्वंगु खाँ नं काडः दिल ।

ज्या इवःसं कृष्ण बहादुर दुगुजुं तालिमं ल्यासे ल्याम्होपिनिगु व्यक्तिगत विकास, न्ह्यलुवा जुय फँगु क्षमता नपां आत्मविश्वास दैगुलिं ग्वाहाली जुई धायो दिल ।

ज्या इवः या सभाया नायो नपां ख्वप नगरपालिका वडा नं. १ या वडाध्यक्ष श्याम कृष्ण खत्री जुं ख्वप नगरपालिकां स्थानीय

नागरिकपिनता मःगु व ल्यासे-ल्याम्होपिन्ता मंदगु थी थी लाहातय ज्या दैगु ब्यक्तित्व विकास अलय व्यावसायिक तालिमत ब्यू ब्यू वगु खाँ ब्याकसे नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य, संस्कृति, कासा, कला व सञ्चार जगतनपां स्वापु दःगु थी थी ज्या इवः त न्ह्याकः स्थानीय जनताता भिं याडः वगु खाँ काडः दिल ।

वयकलं ल्यासे ल्याम्होपिन्ता सकारात्मक व सिर्जनशील ज्या इवः खय स्वाडः यंकय्ता नगरपालिकां ई काथं न्ह्याकवगु तालिमया खाँ काडः दिसे न्वचुकला (उद्घोषण) नं उकिया छगू कथंहे ज्या इवः खः धायो दिल । ल्यासे ल्याम्होपिन्ता मंदःगु व यःगु विषयता बिचः याडः थजगु ज्या इवः मदिकक न्ह्याकः यंकय्गु खाँ काडः दिल ।

तालिमय रेडियो कान्तिपुरया सञ्चारकःमि नपां कार्यक्रम प्रस्तोता किरण सुवालं स्यनामि जुयो द्यगु खःसा हिन्हूतक न्ह्याकगु तालिमय दुर्तिपिन्ता उद्घोषण कला, धिसिलाक पिब्वयगु प्रभावकारी शैली स्रोत नपां अन्तरक्रिया नपां व्यावसायिक सञ्चारया व्यवहारिक प्रशिक्षण ब्यूगु खः ।

ज्या इवः वडा नं. १ शिक्षा समितिया दुजः लक्ष्मी सुन्दर सुवालं न्ह्याकगु खः सा वडासचिव विजय लोहलां सुभाय देछःगुखः ।

सयकामिपु पाखं पियुस पक्का व रोशनी हाडां तालिम ज्वः छिया थःथःगू अनुभव काडः दिल । सकलें तालिम कःपिन्ता मू पाहाँ सुवालं दसिपौ लःल्हाडः द्यगु खः ।

तालिमः

ख्वप नगरपालिकापाखं न्ह्याकगु नेन्हूया AI तालिम न्ह्यात ।

नायो भाजु बिजुक्छँजु पाखं हाडाछँ उलेज्या

जेठ ६ गते

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायणमान बिजुक्छँ (रोहित) जुं ख्वप नगरपालिकापाखं दानय धुंकरु ख्वप नगरपालिका वडा नं. ४ मड्गलाछँ या मूलुखाय् रिवन च्याडः थौं उलेज्या याडः दिसे तदा हौं निसें भ्वाथ जुयो दुँ वैथें च्वडः च्वंगु हाडा छँ पिडः बल्लाकः बांलाकः दयकरु छुगू काथंया गौरबया खाँ खः धायोदिसे थजगु संरचनां भीगु इतिहास व सभ्यताया म्हासिइका पिब्वइगु खाँ ब्याकसे ख्वप नगरपालिकां थजगु भीगु पहः या मौलिक छँत पःत जुइके मब्यूसें श्वनलिपा नं सम्पदा ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तय्गु काथं हदाय तयो हज्याय् मः धायो दिल ।

वयकलं ख्वपया मौलिक संस्कृति सम्पदा व परम्पराता ल्यंकः, म्वाकः तय्गु भीगु दायित्व खः धायो दिसे ख्वपया ऐतिहासिक संरचना, कला संस्कृति व मौलिक वास्तुकलां याडः हे ख्वपया सम्पदाप्रति विदेशी पर्यटकपुं अलय अनुसन्धानकर्तात न्हिया न्हिथं आकर्षण अपः दयो वगु खाँ काडः दिल ।

वयकलं सम्पदात इतिहास नपां जक स्वापु दःगु मखुसे देशया पर्यटन विकास व अर्थतन्त्र नपां नं स्वापु दैगु खाँ नपां विदेशी पिनिगु चासो व अनुसन्धानं ख्वपया संस्कृति हलिमय ब्याक म्हासिइका पिब्वय फःगु खाँ काडः दिल ।

सिंकःमि. व दकःमिपुं 'सांस्कृतिक गुरु' धःसा बांलाइगु खाँ ब्याकसे नायो भाजु बिजुक्छँ जुं वयकपिसं समाज व देश विकासय् भीगु सभ्यता मौलिक कला व सांस्कृतिक धरोहरया संरक्षणकर्ता व न्हँगु पुस्ताता लः ल्हाइपुं अभियन्ताया भाला कुबियो हज्याडः च्वपुं खः धायो दिल ।

ख्वपया पुलांपुलांगु छँ च्वनयता दक दांगु मखुसे व भीगु इतिहास, संस्कृति व थः गु मौलिक म्हासिइका म्वाकः तैगु धरोहर खः धायो दिसे वयकलं थानाया परम्परागत वास्तुकला, काष्ठकला व सांस्कृतिक पहः (स्वरूप) ता म्वाकः तय मःगु थौया माग खः धायोदिसे नगरपालिकां थजगु ऐतिहासिक व सांस्कृतिक महत्व कः घाडः च्वंगु छँ ल्यंकः, म्वाकः व भिंकः तय्गुली विशेष ध्यान वियमः धायो दिल ।

ज्या इवः या सभाया नायो नपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख

सुनिल प्रजापति जुं 'हाडा छँ' उलेज्या याय् खांगुलिं तस्कं लयतायागु खाँ ब्याकसे श्व छगू भौतिक संरचना जक मखुसे ख्वपया सांस्कृतिक गौरव पिब्वइगु सम्पदा खः धायोदिल । नपां ख्वपया मौलिक सभ्यता व जीवन शैलीया खायें सकारात्मक सन्देश पिब्वयगुलि 'हाडा छँ' दाडागुलि महत्वपूर्ण ज्या जुइगु विश्वास यासे हाडा छँया पूर्वपाखय्या आंगलय च्वयो तःगु किपा (भित्तेचित्र) नं विशेष अर्थ दःगु खाँ काडः दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं ख्वपया मौलिक संस्कृति संरक्षण व च्वजायकेगु तातुडः हाडा छँ पिडः दांगु खाँ ब्याकसे थुगु थायता गथे याडः छ्यलयगु धाय्गु खाँ याता जनताया राय सुभावा काथं हज्याय्गु खाँ काडः दिल ।

प्रदेश सभाया दूजः सुरेन्द्रराज गोसाईं जुं ख्वप दे थजगु कला-संस्कृति व सम्पदां याडः हलिमय नां जःगु ख्वप दे जूगु खाँ ब्याकसे न्हँगु पुस्ताता भीगु इतिहास व सभ्यताता मिखा हःनयया काथं मति वांकयूता थजगु संरचनात ल्यंकः, म्वाकः मतसें मगा धायो दिसे ख्वपया जनप्रतिनिधिपिसं निः स्वार्थं रूपं जनताया सेवा याडः वगु गौरव याय लाइकगु ज्या खः अलय् ख्वप नगरपालिकां इतिहास ल्यंकः, म्वाकः तयूता व्यवस्थित रूपं ज्या याडः वगु नपां नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायण मान बिजुक्छें (रोहित) जुं खांगु म्हागस 'सच्छिदा लिपाया ख्वप दे' या परिकल्पना पू वां वां वगु खाँ नपां वयकलं सम्पदा मरुगु विकास व समृद्धी या छुं अर्थ मदैगु खाँ काडः दिल ।

उप प्रमुख रजनी जोशी 'हाडा छँ जायकः दानयूता ग्वाहाली याडः द्यूपुं सकल जनप्रतिनिधिपुं, प्राविधिक पुचः जनसमुदाय नपां सकलें ग्वाहालीमिपिन्ता सुभाय देछासे थजगु सम्पदां सांस्कृतिक गरिमाता अज च्वजायूकिगु ज्या जुइगु खाँ ब्याकः दिल ।

हाडा छँ पुनः निर्माण उपभोक्ता समितिया नायो कृष्ण गोविन्द दुवाल 'हाडा छँ पुनःनिर्माण' या ज्या या प्रतिवेदन पिब्वयो दिसे पुनः निर्माण ज्या क्वचायकेता सकलसिया मंकः ग्वाहाली च्वछाय बहजु धायो दिल । दरवार हेरचाह तथा स्मारक संरक्षण

सच्छि व चयनेगूगु ख्वप पौ, बःछि पौ (पाक्षिक)

कार्यालय भक्तपुरया पुरातत्व अधिकृत रज्जु हाडा ऐतिहासिक व सांस्कृतिक महत्व कःघाडः च्वंगु सम्पदाया संरक्षण व सम्बर्द्धनय पुरातत्व विभागं बांलागु ग्वाहाली याडः वगु खाँ ब्याकसे हाडा छँ च्वंगु भित्तेचित्र ल्यंकः म्वाकः तयमः धायोदिल ।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं सुभाय देछालसा वडा नं. ४ या वडाध्यक्ष उपेन्द्र सुवाल लसकुस न्वचू तयो द्यूगु खः ।

वहे इबलय मू पाहाँ बिजुक्छें जुं हाडा छँ पुनः निर्माण यायूता योगदान यापुं उपभोक्ता समितिया पदाधिकारी, सिँकःमि व

डकःमिपुं नपांया सकल सिता हनापौ लः ल्हाड दिल । वहे इबलय ख्वप नगरपालिकाता हाडा छँ लःल्हाडः, ब्यूगुलिं उगु योगदानता हाडः मदनकृष्ण हाडाता 'मतिनाया चिं' लः ल्हाडः बिल । ख्वप नगरपालिकां २०५८ सालय मदनकृष्ण हाडाकय हाडा छँ न्याडः नगरया सम्पदाकाथं थुकिता ल्यंकः, म्वाकः तयगु तातुडः हाडा छँ या पुनः निर्माण जूगु खः । थुगु छँ दानयूता २ करोड ३५ लाख तका लागत इस्टिमेट यागुली १ करोड ७१ लाख तका दां खर्च जूगु उपभोक्ता समितिं ज्या इवः सं जानकारी ब्यूगु खः ।

जनप्रतिनिधि वहालीया प्यदा फूगु ज्या भूवःसं कासामिपिन्ता हानय्ज्या

जेठ ६ गते

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याञ्जे प्रेम सुवालया मू पाहाँलय २०८२ सालय ख्वप जिल्लां थीथी कासाखय बवतिकायो पदक त्याकः वपुं कासामिपिन्ता 'श्ववर्षया उत्कृष्ट पुरुष व महिला कासामिपुं हानयज्या नपां अन्तरराष्ट्रिय कासाया धिधिंभलाय पदक त्याकय फःपुं कासामिपुं, रेफ्री, निर्णायक व प्रशिक्षक प्रशिक्षणय उत्तीर्ण प्रशिक्षकपिन्ता बुधवार हानयज्या यागु जुल ।

ख्वप नगरपालिकाय जनप्रतिनिधिपिनिगु प्यदाया कार्यकाल फुगुया लसताय ख्वप नगरपालिकाया गवसालय जुगु उगु ज्या इवःसं 'वर्ष खेलाडी' रेफ्री व निर्णायक अलय प्रशिक्षक प्रशिक्षणय उत्तीर्ण प्रशिक्षकपुं याडः मुक्क १११ म्हासिता हानयज्या यागु जुल ।

ज्या इवः सं पार्टीया छ्याञ्जे सुवालं कासा स्वास्थ्य, अनुशासन, मित्रता व सार्वभौमिकता रक्षाया लागिं जुय मःगु खाँ ब्याकसे कासा पर्यटन प्रवर्द्धन नपां नं स्वापु दःगु खाँ काडः दिल ।

हाडजोर्नीया विशेषज्ञ डाक्टर पिसं ५-७ दाया उमेरय निसैं हे मंचातयता कासाखय छ्यलय मःगु अलय एकोहोरो कक्षा क्वथाय कुडः तयथें याय मज्यगु सुभावा ब्यू काथं कासाया महत्व गुली दः धायगु सियदःगु खाँब्याकसे वयकलं गुलिं देशय ब्वनयकुथि व कलेज नपां गाक्क कासा ख्यः दयकः तःगु नेपःया अपलं ब्वनयकुथि व कलेजय मःक्वः कासा ख्यः दयकः तःगु मरु । देया उथिंग्यंक, विकास यागू खःसा ब्वनयकुथि व कलेजय मःछि कासा ख्यया व्यवस्था याइगु जुई धायोदिल ।

छ्याञ्जे सुवालं प्रधानमन्त्री व मन्त्रीतयगु उमेर न्हूगु जुयां जक मगा । सरकारया न्हयलुवा जुयो च्वंगु रास्वपाया विधानय

'शोषण रहित समाज' दयकेगु खाँ न्हिथाड तःगु दः । थजगु खाँ यां निर्दलीय पञ्चायती सामन्तवादय नं न्हि थांगु खः । अथेनं शोषण रहित समाज दयके मफू । पञ्चायती सामन्तवाद हे क्वदल । शोषण रहित समाज दयकेता उत्पादनया साधनत सामाजिकीकरण मयासैं मगा । रास्वपाया निर्वाचन घोषणापत्रखय आर्थिक उदारीकरण च्वयो तःगु दः । थुकिया अर्थ सार्वजनिक संस्थानत मियगु, विदेशी पुँजी व ऋण हयो देशता नवउपनिवेश दयकेगु खः धायो दिल ।

रास्वपा सरकारया नीति व कार्यक्रमखय कासा विकासया ठोस विषय न्हिथाडः तःगु मरु । ब्वनयकुथि व कलेजय मः क्व कासाख्यः व कासाया हलं ज्वलं व्यवस्था मजुइगु अलय कासाया भवन व रङ्गशाला यक्व दःसा अस्पताल व स्वास्थ्य केन्द्र म्हुवचा जूसा गागु धायगु मथुपुं सरकारत जनता व कासामिपिन्ता मःगु मरु धायोदिसे वयकलं भदौ २३ या हत्या व भदौ २४ गतेया मितयो ब्यूगुलि दुथ्यापुं मनूतयता उम्मदेवार जुय मरुगु व्यवस्था याडः जक फागुन २१ गतेया चुनाव याय मःगु खः । थुगुघटनाता दोषीता कार्वाही यायता निःस्वांगु छानबिन आयोगय प्रहरी अधिकारी पिसं ब्यूगु बयानय भदौ २३ व २४ गतेया उपद्रखय मादक व लागुपदार्थ त्वडः वगु जेलं बिसे वपुं, प्रहरी सेवां बिसे वपुं गुण्डागर्दीखय जूपिसं डण्डी, भूमपल, खुकुरी, गुतांचा थजगु ल्वाभः हतियार ज्वडः वगु तक न्हिथाडः तःगु दः धायो दिल ।

ट्रम्प नेतन्याहुया इरानय सैन्य आक्रमण नपां इन्धनया अभाव अपलं जुइगु अलय अः खुलाया दुनय १२० प्रतिशत तक मू थाकाइगु जुई धायो च्वंगु खाँ ब्याकसे छ्याञ्जे सुवालं गुकिं हलिमयया ८० प्रतिशत गरिब जनताया जीवन अझ थाकुइगु खानय दगुलिं कासामिपिसं युद्धया विरोध याय मः धायोदिल ।

वयकलं निर्वाचन आयोगं विद्युतीय मतदान व अनलाइन मतदानया व्यवस्था जुइगु ऐनया मस्यौदा यागु दः। भारत व सं.रा. अमेरिकाय थुकाथं जूगु मतदानय सरकार पक्षं धाँधली (खिज्या) यागु श्वनं हाँ हे प्याहाँ वय धुंकगु खः । नेपाली मतदाता फुक्क विद्युतीय मतदान व अनलाइन मतदान याय फँगु काथं शिक्षित जूगु मरुनि । सरकारं नेपःया इन्जिनियरिड कलेजतयता मः काथं गवाहली याडः विद्युतीय मतदान उपकरण व अनलाइन मतदानमा सफ्टवेयर दयके बियमः । विदेशीया भरय विद्युतीय मतदान व अनलाइन मतदान पाखय मवयगुलीं सरकारं बिचः या. सा बांलाई धायोदिल ।

छ्याञ्जे सुवालं - वरिष्ठ पत्रकार प्रतीक प्रधानं छुँ दिनन्ह्यौं

छगू सञ्चार माध्यमय ४० दा थुखय स्वनिगलय दांगु छँत भ्रष्टाचारया धेबां दांगु अलय थौया जेनजी धः पुं गुलिनं अमि हे काय म्हयाय खः धायगु संवेदनशील बिषय धायो द्यूगुली सकलें सचेत जुयमः धायोदिसे सरकारं माथांवांक विकास मयागुलीं मुख्य मुख्य सहरय अपलं मनूत च्वं वगुली व सहरया मनूतयूगु स्वँ ह्योयमःगुली हाकुयो चवना दक विज्ञापिसं धःगु खौं व्याकलसा नेमकिपाया घोषणापत्र काथं ख्वप नगरपालिकां कासामिपिन्ता हानय ज्या, सांस्कृतिक म्हासिइका पिब्वइगु काथं दयकगु छँ याता ग्वाहाली, आवास योजना व कलेज अस्पतालत चाय्कः वगु खौं काडः दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं जनताया इमानदारीपूर्वक सेवा याय्गु बाहेकं जनप्रतिनिधिपिनिगु मेगु छँ हे स्वार्थ मरुगु खौं काडः दिसे ख्वप नगरपालिकां जनतां व्यूगु सुभावा व आलोचनाता कःघाडः मदिकक सेवाखय समर्पित जुयो ज्या साडः चवनयूगु बचं बियो दिल ।

शिक्षा, स्वास्थ्य, सुचुकुचु, सम्पदा ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तयूगु ज्या भौतिक पूर्वाधार दयकेगु थजगु संविधान व कानुनं ब्यूगु अधिकार दुनय च्वडः थीथी विकास निर्माणया ज्यात यायां वयागु नपां कासामिपुं व सांस्कृतिक गुरुपिन्ता हानय ज्या त्वः मफिकसियाडः वाना धायो दिल ।

वयकलं स्थानीय तहया स्वायत्तताया लागिं जिमिसं तः दा हौं निसें सः तयो वयागु खः धायोदिसे न्हयागुं सरकारं स्थानीय तहता केन्द्रया छगू कचा जक वा आदेश पालक काथं व्यवहार याडः वगु खौं काडः दिल ।

बागमती प्रदेश सभाया दुजः सृजना सैजुं ख्वप नगरपालिकां याडः वगु ज्यात मध्ये कासामिपिन्ता हानय ज्यानं छगू खः धायोदिसे ब्वनयकुथिया कासा ख्यःहे कासामिपिनिगु न्हापांगु कभर्डहल खः धायोदिल । वयकलं कासामिपिन्ता चवजायकेता राज्य जिम्मेवार मजुतलय कासाख्यः मतितयाकाथं हछ्याय मफैगु खौं व्याकसे देया स्यल्लापुं प्रतिभाशाली कासामिपुं दे त्वः तः विदेशया न्हयलुवा जुयो म्हेतिगु कासामिपिन्ता राज्यं हदाय मतःगुलीं खः धायोदिल ।

सच्छि व चयनेगूगु स्वप पौ, बःछि पौ (पाक्षिक)

ख्वप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशीं ख्वप नगरपालिकाया मापदण्ड काथं भीगु थःगु मौलिक पहलं छँ दानिपिन्ता अनुदानया व्यवस्था याडः वथें कासाता अज हज्याक यंकयूता तातुडा काथं कासाख्यलय जुइपिन्ता हानयज्या याडः वयागु खौं ब्याक दिल ।

भक्तपुर जिल्ला भलिबल संघया नायो विनोद चरण रायजुं 'वर्ष उत्कृष्ट कासामिपुं' क्वः छ्यूसे सकलसिता लसहाडः दिल ।

युवा तथा खेलकुद समितिया कजि श्याम कृष्ण खत्री जुं ख्वप नगरपालिकाया खेलकुद समितिता सक्रिय यायां कासामिपिनिगु मन चवजायेकेता थजगु ज्या इवः याय मःगु खौं ब्याकः दिल ।

ज्या इवः सं ख्वप नगरपालिकाया वडाध्यक्ष उकेश कवां अलय ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

ज्या इवः या मू पाहाँ सुवाल जुं ख्वप नगर दुनय नगरपालिकाया मापदण्ड काथं छँ दानिपिन्ता 'निर्माण सम्पन्न' दसिपौ कःपुं ख्वप नगरया वडा नं १ या सन्दिप कुमार जोन्छेता रु १ लाख ४१ हजार, वडा नं ३ या सर्जु मैयाँ अमात्य हाडा व शिव सुन्दर हाडाता रु. १ लाख ९६ हजार, वडा नं. ५ या बुद्ध लक्ष्मी मचामसीता २ लाख ३१ हजार वडा नं. ४ या प्रवीण सिंह राठौर / सुधीर सिंह राठौर/पुरन्दर राठौरता रु २ लाख ९१ हजार, वडा नं. ३ या गिरीगोविन्द शिलाकारता रु ३ लाख वडा नं. ४ या इन्द्र सिंख्वालता रु २ लाख ७७ हजार, वडा नं ५ या सुनमाया खाइतुता रु १ लाख ६८ हजार, वडा नं ७ या गीता मैयाँ न्हिसुतु प्रधानता रु २ लाख ४ हजार याडः मुक्कं २१ लाख ११ हजार १३४ तका क्वतिया मोहडाखय छ्यूः गु सिं, अपा व पोल्हँअपा न्यायया लागिं अनुदान काथं ब्यूगु जुल । चवजपुं उत्कृष्ट कासामिपिन्ता नं मुपाहाँ सुवालं हानय ज्या यागु जुल ।

गोरखा नगरपालिकाया प्रमुख राना मगर खप नगरपालिकाय्

जेठ ७ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु नपां गोरखा नगरपालिकाया प्रमुख कृष्ण बहादुर राना मगर व उपप्रमुख मसली माया थोकर नपांया पुचः नपा लः भाल । नगर प्रमुख प्रजापति जुं ऐतिहासिक व सांस्कृतिक सम्पदाया अध्ययन अवलोकनया लागिं खपय भःपुं प्रमुख रानामगर नपांया पुचःता खादा क्वखायकः तकातपुली पुडकः लसकुस याडः दिल । उगु नपालाय्गु ज्या इवल्य नेम्हा नगर प्रमुखया दशवी नेगं नगरपालिकाया दशवी सम्पदा संरक्षण, पर्यटन प्रवर्द्धन, स्थानीय कला संस्कृति संरक्षण थजगु थी थी विषयलय अनुभव कालबिल याडः दिल ।

उगु नपालाय्गु इवल्य नगर प्रमुख प्रजापति जुं खप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य, स्थानीय विकास, सम्पदा ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तय्गु पर्यटन प्रवर्द्धन, सुचुकुचु लागाय ज्या याडः च्वंगु खॉ ब्याकसें सम्पदा क्षेत्र क्वःछियगु अधिकार स्थानीय तहता दःगु खॉ ब्याकसे परम्परागत व मौलिक शैलीं छं दानयता प्रोत्साहन याय्गु तातुडः खप नगरपालिकां नगरपालिकाया मापदण्ड काथं छं दानिपुं छं थुवः तय्ता अनुदानया व्यवस्था याडागु खॉ काडः दिल ।

विशेषयाडः परम्परागत (दाचि) अपा, सिं याय्गु लुखा, इयो, प्वहं अपा व भीगु हे मौलिक शैली छ्यलः दांगु छं ऐतिहासिक बस्तीता अभ् बांलागु सौन्दर्य ताडः, बिङ्गुलिं नगरपालिकां नागरिकपिन्ता थुखयपाखय सालयता अनुदानया व्यवस्था याडागु खॉ काडः दिल ।

श्वनं नगरपालिकां ढवनामिपिन्ता छात्रवृति व शैक्षिक ऋण बियो वयागु खॉ ब्याकसे वयकलं ल्यासे ल्याम्होपुं व मिसातय्ता लक्षित लाहातय ज्या दैगु सीपमुलक तालिम ब्यू ब्यू नगरबासीपिन्ता ज्या वियगु कुतः याडः वयागु खॉ काडः दिल ।

उगु इलय गोरखाया मेयर राना मगरं गोरखाया ऐतिहासिक, सांस्कृतिक व पुरातात्विक महत्व ल्यंकः, म्वाकः तय्गु तातुडः : गोरखाता सम्पदा बस्ती क्वःछियगु व ल्यंकः, म्वाकः तय्या लागिं मः काथंया ज्या इवः हज्याय्गु कुतः जुयो च्वंगु खॉ ब्याकसे गोरखाता परम्परागत बस्ती, मौलिक वास्तुकला, मथ, देगः, ऐतिहासिक संरचना थजगु ल्यंकः, म्वाकः तय्ता नपां बांलाक व्यवस्थायाडः तय्ता कार्यविधि दयके ताडागु उकिया लागिं खप नगरपालिकाया मः काथं ग्वाहाली व समन्वयया आशा याडः दिल ।

वयकलं खप नगरपालिकां सम्पदा ल्यंकः, म्वाकः, भिंकः तय्गु व सांस्कृतिक म्हासिइका पिब्वयो च्वंगु खॉ नपां गोरखाय् नं थजगु ज्या हज्याकय्गु खॉ काडः दिल ।

उप प्रमुख थोकरं स्थानीय मौलिकता ल्यंकः विकास याय्मः धायोदिसे खप नगरपालिकां हज्याक च्वंगु सम्पदा मैत्री विकास परम्परागत शैलीखय छं दांपिन्ता अनुदान व संस्कृति ल्यंकः, म्वाकः तय्गु अभ्यासत गोरखाया लागिं नं ज्या लगय जु धायोदिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं प्रमुख रानामगरता म्ह्वयखा इयो व नगरपालिकाया पिथनात उपहार काथं लः ल्हाडः दिलसा गोरखा नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत एक देव खनाल, वडाध्यक्ष राजेन्द्र कुमार जोशी, इन्जिनियर प्रकाश ढकाल, लेखा अधिकृत सन्तोष लामिछाने, प्रशासकीय अधिकृत विजय उपाध्याय, संस्कृतिविद राजुबाबु श्रेष्ठ, पत्रकार राजेन्द्र न्यौपाने, भास्कर श्रेष्ठ, किशोर जङ्ग थापापुं भःगु खः ।

प्रतिनिधिपुचलं खप नगरपालिकापाखं चाय्क तःगु खप कलेज, खप मा.वि. व खप अस्पताल भायो स्वयो दिल ।

एस ई ई पास जूपिन्ता लसहना

जेठ ७ गते

२०८२ या एस ई ई उत्तीर्ण वागीश्वरीया ब्वनामिपिन्ता वल्ड दरबारय् छगू ज्या भूवः सं लसहना नपां लाँपु क्यनय्गु ज्या भूवः सं मुपाहाँ खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिं थौं कन्हे विज्ञान व गणितया मास्टरत मदयो वगु नपां न्ह्यागु हे कलेजंय् ब्वे वासां व गथे चाय्कःतःगु कलेज धाय्गु थुइकः वानय् मःगु खाँ नपां एस ई ई पास जुयानिं तिनि धात्थेगु परीक्षा वैगुलिं अज अपः मेहनत यायमःगु, तःतःहांपिनिगु जीवनी ब्वडः मन च्वजायक छेँ, समाजया ग्वाहाली याय मःगु अलय फुक्क विषय वागश्वरी हे दःगु खाँ ब्याकसे लसहाडः दिल ।

लहवनय-कानय

जेठ ८ गते

खपया ऐतिहासिक म्हासिइका पिब्वयो च्वंगु सिद्धपोखरी (तःपुखु) लहवनयगु ज्या जुयो च्वंगु दः । पुखुया नाः सुकः पुखु लहवनयगु ज्या जुयो च्वंगु जुल । थुगु पुखु खप नगरपालिका वडा नं. १ दूधपाटी च्वंगु खः ।

अथेहे वागीश्वरी कलेज अफ म्यानेजमेन्टया प्राचार्य कृष्ण प्रसाद धन्छां लसहांसे अःप्यट्टकां लाथाय् थ्यडानिं गुखय पाखय वानय्गु धाय्गु खायँ बिचः याडः थःगु क्षमता सिइकः ब्वनय्ता सल्लाह बियो दिल ।

ज्या भूवःया सभाया नायो नपां विद्यालय व्यवस्थापन समितिया नायो रविन्द्र ज्याख्वं ब्वनामिपिसंकःगु उपलब्धीखय शिक्षक, कर्मचारी, अभिभावक, पिनिगु नं उलिहे लाहा दःगुलि सुभाय देछायो च्वय् थ्यंकः लिपा भन कर्तव्य निष्ठ जुय मःगु, समाजप्रति उत्तरदायी जुयो, विवेक छ्यलः एसईई लिपा खःगु लु खातं द्रहँ वानयता सल्लाह बियो दिल ।

प्र.अ.कृष्णप्रसाद कर्माचार्य लसकुस यासे छुं नं विषय बाँमला मजुइगु खाँ नपां थानासं ब्वंसा छुट नं दैगु व छात्रवृत्तिया खाँ नं काडः दिल ।

ज्या भूवःसं सुविना श्रेष्ठ व अभिनव प्रजापति नं न्वचु तयो द्युगु खःसा ब्वनयकुथिया इन्चार्ज विश्वेश्वर मानन्धरं न्ह्याकगु उगु औपचारिक ज्या भूवसं मतनाया चिं नं लः ल्हागु खःसा हिगू त गिंया ब्वनामिपिसं सांस्कृतिक ज्या भूवःपिब्वगु खः । वागीश्वरी मा.वि. ३५१ म्हा एसईई ब्युगुली २९१ म्हा पास जगुखः ।

फुटसल कासा

भक्तपुर युवा टिमया ग्वसालय जुयो च्वंगु खप नगरपालिका अन्तरवडा फुटसलया धिंधिबल्ला कासा या कासामिपुं धिंधिं बल्ला यासँ कासा ख्यलय् । थुगु कासा खपया सहिद स्मृति कासा ख्यलय् जुयो च्वंगु खः ।

ख्वपया प्र.जि.अ. ढकाल जु याता बिदाई

जेठ ८ गते

ख्वपया प्रमुख जिल्ला अधिकारी उमेश कुमार ढकालता शुक्रबार छगू ज्या इवः यासे बिदा बिल । ज्याः इवः सं ख्वप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं प्र. जि. अ. ढकालता स्वम्हू बियो, खादा क्वखायकः तका तपुली पुडुक लोकं हवागु म्हवयखा इयो मतिनाया चिं काथं लः ल्हाडः दिल ।

ख्वप नगरप्रमुख प्रजापति जुं ख्वपया प्र.जि.अ नपां ख्वप नगरपालिकां न्ह्याब्लें समन्वय यायां मंकः ज्या याडः, वयागु नपां प्र.जि.अ. ढकालया वैगु दिनया जिम्मेवारीया लागिं नं भिन्तुना

देछःसे प्रदेशय च्वंसां नं ख्वप नपां समन्वय व सहकार्य याइगु विश्वास प्वंक दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं ख्वपया लोकं हवागु बिस्का जात्रा शान्तिपूर्ण काथं क्वचाय्केता याडः द्यूगु ग्वाहालीता सुभाय देछायो दिल ।

वहे इवल्य प्र.जि.अ. ढकालं ख्वपय ज्या सानय दःगुलि लसता प्वंकसे थानानं कायागु अनुभव व मंकः ज्या सदां लुमन्तिखय दैगु खौं व्याकसे ख्वपय थ्यं मथ्यं न्हयलाया कार्यकाल शान्त अलय सुखद जुगु खौं नपां ख्वप चिच्याहांगु, शान्त अलय व्यवस्थित सहर जुगुलीं थःगु कार्यकालय आपाच तहांगु पंगः (चुनौती) फंय म्वःगु खौं ब्याक दिल । वयकलं थःगु हे कार्यकालय प्रतिनिधिसभाया निर्वाचन याय खांगु लय्ता प्वंकसे जनप्रतिनिधि, नगरबासी, संघ संस्था, कर्मचारी व सुरक्षा निकायपाखं दःगु ग्वाहालीता सुभाय देछायोदिल ।

ख्वपया लोकंहवागु बिस्का जात्रा शान्तिपूर्वक क्वचःगु खौं नपां सुरक्षाय छुं नं हस्तक्षेप मयासें थुगुसीया बिस्का जात्रा शान्त जुयो क्वचःगु बांलागु खः धायो दिल ।

नगरप्रमुख प्रजापति जुं प्रजिअ ढकालता नगरपालिकाया पिथनात उपहार काथं ब्यूगु खःसा ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत बसन्त भट्टराई नं लिपाया कार्यकालया भिन्तुना देछायो दिल ।

प्रवेश परीक्षा

जेठ ९ गते

ख्वप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु ख्वप मा.वि. हिंछगू तगिं खय् ब्वनयता वपुं ब्वनामिपिन्ता थौं प्रवेश परीक्षा काल । ब्वनामिपिनिगु शैक्षिक क्षमता मूल्याङ्कन याडः गुणस्तरीय शिक्षा पाखय हछ्यायगु तातुडः परीक्षा काय्गु कलेजं धःगु दः । वहे इवल्य नगरप्रमुख प्रजापति जुं परीक्षास्थलय भ्नायो परीक्षा स्वयो दिल । नपां ब्वनामिपिनि अभिभावकपुं नपालाडः छलफल नं याडः दिल ।

ख्वप मा.वि. / शारदा क्याम्पस मा. वि. २०८३ सालया हिंछगू तगिया लागिं परीक्षाया लागिं आवेदन फारम मुडागु काथं विज्ञान संकाय खय् दकलय् अपः १७११, व्यवस्थापन संकायखय् ११६८ म्हा, मानवीय संकाय खय् ३५० म्हा, कानुनय् ५६ म्हा व शिक्षा संकाय खय् १० म्हा

याडः मुक्कं २९८० म्हा फारम दुतिंगुलि २८३० अनलाइन व १५० भौतिक फारम बुभय यागु खः ।

सहकारीं मिसापिन्ता सबल याय मःगु

जेठ ९ गते

सहकारीसं मिसातय्गु ल्या अप्वयो वसेलीं महिला सशक्तिकरण नपां बाँलागु लिच्वलागु अलय सहकारीपाखं मिसामस्त आर्थिक, राजनीतिक, सामाजिक अलय न्ह्यलुवा जुयो हज्याडः वगु खाँ धायो वगु खाँ भिन्तुना वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.या महिला वचत समूहया मुंज्या सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं सहकारी संस्थापाखं मिसातय्ता थःगु तुतिखय दानयफय्केतांगु खाँ नं काडः दिल । वयकलं सहकारी पाखं मिसातय्सं वचत, ऋण अलय चिच्या चिच्याहांगु उद्यमत याडः धेवा कमय याडः च्वंगु खाँ ब्याकसे गुगुं सहकारी संस्थाय ६० प्रतिशत स्वयो अपलं मिसात दुतिडः च्वंगु नपां न्ह्यलुवा जुइपुं मिसात नं अपलं दयो वगु खाँ काडः दिल ।

समस्या दःगु सहकारी संस्थाया सम्पति रोक्का यासां नं धेवा पुइके थाक्यो च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं सहकारी मिसामस्तयता धेवा खय जक मखुसे समाजय हज्यायता नं फयकः ब्यगु दः धायो दिल ।

बागमती प्रदेशया दुजः सृजना सैजु नेपाल भाषा व संस्कृति हे देया म्हासिइका ल्यकःतैगु खाँ ब्याकसे न्हँगु पुस्ताता थःगु हे भाय, कला, संस्कृति पाखय मन क्वसाय्के मः धायो दिल ।

वयकलं अः याय्म्हा सरकार सम्भ्रान्त वर्गया पक्ष याय्म्हा खः धायो दिसें अपलं जनताया भियाइम्हा सरकार

अःदयके माल धायो दिल ।

खप नगरपालिका वडा नं. २ या वडाध्यक्ष हरिप्रसाद बासुकलां सहकारी संस्थां वचत व ऋण बियगु जक ज्या मयासें छ्यें छैगु थासय लाय छ्यलः दुजःपिनिगु आर्थिक व सामाजिक उत्थानय नं बिचः याय्मः धायो दिल ।

संस्थाया नायो कृष्ण गोविन्द सुवालं सहकारीया ज्या भ्वःत व वैगु दिनया ज्या भ्वःत काडः दिलसा महिला दुजःरबिना सुवालं नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

वडा नं. ३ या ग्वसालय छिकोड ब्यायामया वनभोज

वडा नं. ३ या ग्वसालय जूगु गुँभवय (वनभोज) सं खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खपदेता ज्ञान विज्ञानया केन्द्र दयकेगु काथं शिशु स्याहार केन्द्र निसें कलेज तक चाय्कवगु खाँ व्याक दिलसा ज्या भ्वःसं राजकृष्ण गोरा वडाध्यक्ष (३) का.पा.या दुजः सुनिता अवाल व पार्टी इन्चार्ज रामसुन्दर खाताखोपिसिं न्वचु तयो द्यगु खः ।

निरीक्षण

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु तःपुखु (सिद्ध पुखु) ली जुयो च्वंगु ल्हवनय-कानय ज्या आनाहे भायो स्वः भाल ।

दाफा ब्वज्याता संस्कृतिकःमिपुं मुंकल

जेठ १२ गते

ख्वप नगरपालिकाया गवसालय २०८३ जेठ १५ व १६ गते नासमना त्वालय जुइगु ख्वप नगर ब्यागु दाफा ब्वज्याया तयारी काथं थौं सांस्कृतिक कःमिपुं मुंकलःब्वज्यासं ब्वति काइपुं सहभागी पुचःता छसिकाथं सुयाता तयगु धाय्गु क्वःछियता (गोला प्रथा) गुचा तय्गु ज्या यात ।

ज्या भ्वःसं नगर दुनय दःगु थी थी दाफा पुचःया सांस्कृतिक

गुरु पुं व संस्कृति कःमिपुं भःगुलि वैगु ब्वज्याया तयारी, सहभागी पुचःता व्यवस्थापन नपां नियमया खाँय् छलफल जुल । ज्या भ्वःसं दाफा ब्वज्या खय् छसिकाथं वइपुं पुचःयाता गुचातयो क्वःछित ।

उगु मुंज्या सं न्वचु तयो दिसे ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं दाफा ब्वज्याखय् दुतिपिसं व ब्वतिकःपुं सहभागी पुं अलय दाफा खलःया प्रतिनिधिपिसं ईयाता बिचःयाडः अनुशासनता विशेष ध्यान तयमः धायो दल ।

वयकलं दाफा भजन सांस्कृतिक परम्पराजक मखुसैं नेपःया मौलिक संस्कृतिम्हासिइका व सभ्यतानपां स्वापु दःगु अमूल्य सम्पदा खः धायो दिल ।

भीगु संस्कृति भी सं हे म्वाकय् धाय्गु भावनां थ्व दाफा ब्वज्या याय्गु खाँ क्वःछिडागु खाँ ब्याकसे वयकलं दाफा भजन भीसं गौरवयाय लाइकगु सांस्कृतिक सम्पदा जूगुलीं थुकिता ल्यंकःम्वाकः तयता न्हूगु पुस्ताता नं स्यैं स्यैं वानय् मः धायो दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया गवसालय जुइगु दाफा ब्वज्यासं ४९ थ्व दाफा खलः दुतिगु खाँ ख्वप नगरपालिका वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रवीन्द्र ज्याख्वं ब्याक द्यूगु खः ।

ज्ञानमाला संघ नेपःया न्हापांगु पलिस्था दिं

राष्ट्रिय ज्ञानमाला संघ नेपःया न्हापांगु पलिस्था दिं क्वचःगु ज्या भ्वःसं मू पाहाँ विपशी महास्थविर जुं ज्ञानमाला भजनया अंज आकुभिक्षु जुय दःगु अलय विदेशय् वाडः ब्वडः अः मुनि विहारय सलंस ब्वनामिपिन्ता बौद्ध शिक्षा बियदःगु खाँ जेठ ४ गते काडः दिल ।

ख्वपय् हिंच्यागु विहार दःगुलि मुनि विहारय स्थानीय जनताया साथ अलय ग्वाहाली दःगु नपां थाना ब्वनिपुं ब्वनामिपुं थाइल्याण्ड, श्रीलङ्काय् वडः ब्वनयदःगु खाँ नं वयकलं काडः दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं गौतम बुद्ध आर्य अष्टाङ्गिक लापुँइ सत्यया लापुँइ डाय्गु शिक्षा नपां जनताया सेवा हे धर्म खः धाय्गु बुद्ध वाणीया खाँ नपां ज्ञानमाला भजन भीगु संस्कृति खः, थ्व भजन सम्पदा खः, अलय संस्कृति न्हाडः वांसा भीगु म्हासिइका तानिगु खाँ काडः दिल ।

वयकलं ज्ञानमाला भजनया पिब्वयो सांस्कृतिक नगर ख्वप देया महत्व च्व जःगु खाँब्याकसे थजगु ज्या भ्वःइलय ब्यलय याय् मः धायो दिल । नपां ख्वप नगरपालिकां थुगुसी

परम्परागत दाफा भजन पिब्वयगु ज्या भ्वःक्वःछ्यूगु खाँ नपां संस्कृतिक ल्यंकःम्वाकः तयता ख्वप नगरपालिकां मदिक्क ज्या याडः वगु खाँ ब्याकः दिल ।

राष्ट्रिय ज्ञानमाला संघ नेपःया नायो रमता श्रेष्ठ या सभा नायोलय जूगु उगु ज्या भ्वःसं राष्ट्रिय ज्ञानमाला संघ नेपःया न्वकु बिमल बहादुर शाक्यं नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

ख्वपया लोकं ह्वागु तःपुखु (सिद्ध पोखरी) ल्हवडः च्वंगु जुल

ख्वप मा.वि. सं हिंछगू तगिंया निंतिं न्हपांगु चरणया परीक्षासं निरीक्षण

बिष्णुप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं अहाली जूगु
 प्यदा फूगु या ज्या इवः २०८३ जेठ ६

बिष्णुप नगरया दाफा भजन अज्यासं उपस्थित संस्कृतिकःमिपुं
 २०८३ जेठ १२